
Strateginen sopimus 2018

Kaupunkiympäristötoimiala

1.1 Kuvaus toiminnasta (kh)

Kaupunkiympäristötoimiala vastaa toimintaedellytysten luomisesta ja järjestämisestä vetovoimaisen kaupungin kasvulle, kaupunkiympäristön kehittämiselle, rakenteelliselle toimivuudelle ja viihtyisyydelle. Tavoitteena ovat hyvinvointia edistävä ympäristö ja sujuvat liikkumisratkaisut.

Kaupunkiympäristötoimiala vastaa myös kaupungin rakennetusta omaisuudesta, laadukkaan kaupunkiympäristön ja tilojen toteuttamisesta. Lisäksi toimiala vastaa ympäristöön ja rakentamiseen liittyvistä viranomaispalveluista, ympäristön- ja terveydensuojelusta sekä seudullisista joukkoliikenne- ja jätehuoltopalveluista.

Kaupunkiympäristötoimialalla toimii neljä palvelualueutta.

- **Kaupunkisuunnittelu ja maaomaisuus - palvelualue** vastaa kaupungin maankäytön ja liikenteen suunnittelusta, kaavoitustoimesta sekä kaupungin maaomaisuuden hallinnasta.
- **Kaupunkirakentamisen palvelualue** vastaa katujen ja muiden yleisten alueiden rakennuttamisesta ja ylläpidosta sekä kaupungin toimitilojen suunnittelusta ja rakennuttamisesta.

- **Luvat ja valvonta -palvelualue** vastaa rakentamisen, ympäristön- ja luonnonsuojelun, ympäristöterveyden, asuntotoimen, pysäköinninvalvonnan sekä seudullisen jätehuollon viranomaistehtävistä sekä niihin liittyvästä neuvonnasta, ohjauksesta, valvonnasta ja asiantuntijapalveluista.
- **Seudullinen joukkoliikenne -palvelualue** tuottaa Turun kaupunkiseudun Fölikunnissa kaikille avoimet joukkoliikennepalvelut.

Kaupunkiympäristötoimialan toimintaa ohjaavat seuraavat luottamuselimet:

- **Kaupunkiympäristölautakunta** vastaa kaupungin maankäytön, liikenteen ja yleisten alueiden suunnittelusta, rakennetun ympäristön sekä kulttuuri- ja luonnonympäristön tilan seurannasta, kaupungin maaomaisuuden hallinnasta sekä katujen ja muiden yleisten alueiden rakennuttamisesta ja ylläpidosta sekä tilojen rakennuttamisesta, ellei tehtäviä ole annettu muulle toimielimelle tai viranhaltijalle.
 - **Rakennus- ja lupalautakunta** vastaa kaupunkiympäristötoimialan viranomaistehtävistä, ellei tehtäviä ole annettu muulle toimielimelle.
 - **Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta** toimii kuntalain 51 §:n mukaisesti osana Turun kaupungin organisaatiota seudullisena joukkoliikenteen toimivaltaisena viranomaisena Turun, Kaarinan, Liedon, Naantalın, Raision sekä Ruskon kuntien alueella.
-

- **Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta** toimii kuntalain 51 §:n mukaisesti osana Turun kaupungin organisaatiota jätelain mukaisena 17 kunnan seudullisena jätehuoltoviranomaisena.

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät (kh)

Varsinais-Suomessa on käynnissä positiivinen rakennemuutos, jonka myötä teollisuuden työpaikat ovat voimakkaassa kasvussa. Tämä asettaa haasteita koko seutukunnalle mm. asuntojen, koulutuksen, palvelujen ja liikenteen suhteen. Turun kaupunki haluaa olla mukana tässä kasvussa aktiivisena toimijana. Kasvulla on vaikutuksia maankäytön suunnitteluun, palveluverkkoon, liikkumiseen, rakennuttamiseen, ylläpitoon ja valvontaan. Tähän kaupungin kasvuun on varauduttava riittävin resurssein.

Rakennetulla ympäristöllä on huomattava vaikutus taloudelliseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin. Rakennetulla ympäristöllä on myös suuri painoarvo kestäväen kehityksen edistämässä koko yhteiskunnan tasolla.

Kaupungin ja lähialueen neuvottelemat sopimukset valtiohallan kanssa linjaavat kaupunkiseudun kehitystavoitteet. Näitä sopimuksia ovat mm. kasvusopimus, kasvukäytäväsopimus ja MAL-sopimus. Sopimusten tavoitteet ohjaavat myös Kaupunkiympäristötoimialan toimintaa.

Toimintaympäristössä voimakkaasti vaikuttavia trendejä ovat:

- Väestön ikääntyminen ja sen myötä yksin asumisen lisääntyminen ja väestön keskittyminen kasvualueille.

- Ilmastomuutoksen myötä energiatehokkuuden ja uusiutuvien energiaratkaisujen lisääminen.
- Kiertotalous, jossa kulutus perustuu omistamisen sijasta palveluiden käyttämiseen: jakamiseen, vuokraamiseen sekä kierrättämiseen. Materiaaleja ei lopuksi tuhota, vaan niistä syntyy yhä uudelleen uusia tuotteita.
- Smart city -ajattelu, joka tarkoittaa mm. kaupungin infrastruktuurin tehostamista teknologialla. Digitaaliset palvelut ovat keskeinen osa tätä ajattelua.

Näiden trendien huomioiminen kaupunki-infrastruktuurin rakentamisessa on entistäkin tärkeämpää.

Turun kaupungin tavoitteena on tulla täysin hiili-neutraaliksi kaupungiksi vuoteen 2040 mennessä. Tavoitetta kohti edetään ilmasto- ja ympäristöpolitiikan toimenpiteillä. Välitavoitteita on tarpeen asettaa vuoteen 2029. Hiilineutraaliin Turkuun päästään mm. kestävää energijärjestelmää ja kestävää liikkumisjärjestelmää kehittämällä. Tavoitteita on asetettu myös kiinteistökannan energian käytölle, jota tukemaan on luotu energiajohtamisen toimenpideohjelma.

Sote- ja maakuntauudistusten on tarkoitus astua voimaan vuonna 2020, mikä vaikuttaa mm. tilojen käyttöön. Uudistuksiin liittyen on ollut esillä ympäristöterveydenhuollon tai jonkin sen osa-alueen (esim. elintarvikevalvonta, eläinlääkintähuolto) siirtäminen maakunnalle. Aiemmin suunnitelmassa olleesta rakennusvalvonnan seudullistamisesta sen sijaan on luovuttu.

Lainsäädännön uudistuksia on tulossa edelleen. Normien purkaminen kohdistunee ainakin maankäyttö- ja rakennuslakiin sekä ympäristönsuojelulakiin. Liikennekaaren kokonaisuudistuksella puolestaan voi olla merkittäviäkin vaikutuksia joukko-liikenteen järjestämiseen. Tieliikennelain uudistus puolestaan tuo mahdollisesti kunnille lisävelvoitteita. Kiinteistömuodostamislakia uudistetaan lisäämällä mahdollisuus kolmiulotteiseen kiinteistömuodostamiseen.

Palvelujen tarvetta kuvaavat tunnusluvut	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Asukasluku (31.12.) ja väestönkasvu edellisestä vuodesta	182.072 1.847	183.824 +1.752	185.908 +2.084	187.604 +1.696	+2.500	+2.500	+2.500	+2.500
Työpaikkojen määrä	95.201 -1.611	93.943 -1.255	+700	+700	+1.400	+1.400	+1.400	+1.400
Infrapalvelujen ylläpidettävä pinta-ala, ha	3.757	3.867	3.944	3.878	3.916	3.955	3.995	4.035

*Väestö- ja työpaikkatavoitteet perustuvat kh 22.5.2017 § 219 Yleiskaavan 2029 tarkistettuihin tavoitteisiin, joiden mukaan vuonna 2029 Turussa on 220 000 asukasta ja 115 000 työpaikkaa. ** Asiantuntija-arvio valvontakohteiden määrän kasvusta.

1.3 Toiminnan kehittämissuunnitelma ja strategiset painopisteet (kv)

Kaupunkiympäristötoimiala aloittaa toimintansa 1.1.2018. Keskeistä on integroida kaupunkiympäristötoimialan toiminta kaupungin muuhun toimintaan. Tätä toteutetaan mm. maankäytön toimintamallin käyttöönotolla sekä yhteisten hankkeiden ja kaavavarantotyökalun kehittämisellä.

Kaupunkiympäristötoimiala toteuttaa Turku 2029 kaupunkistrategiasta erityisesti seuraavia kohtia: Turku kasvaa kestävästi ja Turku lisää kilpailukykyä. Strategisista ohjelmista Kaupunkiympäristötoimiala toteuttaa erityisesti pääteemoja 3.3 rakentuva kaupunki ja ympäristö sekä 3.2 vaikuttava ja uudistuva kaupunki.

Rakentuva kaupunki ja ympäristö -pääteema

- Kasvun edellytyksiä ja kestävästä kaupunkirakennetta edistetään laajoilla yhdyskuntarakennetta ja liikennejärjestelmää koskevilla suunnitelmissa kuten Turun yleiskaava 2029, raitiotien yleissuunnitelman tarkennus ja runkobussilinjaston suunnittelu. Kaupungin liikenteen kehittämisessä painopisteet ovat strategisen ohjelman 3.3.7 mukaisesti kävelyssä ja pyöräilyssä, seudullisessa joukkoliikenteessä ja uusien ympäristö- ja ilmastoystävällisten teknologioiden käytön laajentamisen tukemisessa. Palvelujen järjestämisen kustannustehokkuus paranee, kun voidaan tukeutua olemassa olevaan palveluverkkoon. Kunnallistekniikan investointien hyödyntäminen tehostuu, liikenteen päästöt vähenevät ja kaupunkilaisten aikaa säästyy liikkumisessa. Eheän kaupunkirakenteen ansiosta sujuva liikkuminen on Turulle vetovoimatekijä. Ase-

makaavoituksella ja infran toteutuksella varmistetaan monipuolisesta ja riittävästä tonttivarannosta.

- Smart and Wise City -kärkihankkeeseen kuuluvat mm. palvelujen digitalisointi, hiilineutraalius, turvallisuus ja kestävä kehitys.
- Keskustan kehittämisen sekä Turun kampus ja tiedepuiston kärkihankkeita edistetään sopimuksen mukaan strategisilla maankäytön hankkeilla (luku 4.4), asemakaavoitusohjelmalla (luku 4.5) sekä investointiohjelmilla.
- Kaupungin kärkihankkeiden lisäksi edistetään muita strategisia maankäytön hankkeita mm. Kauppatorin ympäristö, Linnakaupunki, Logicity ja Blue industry park.
- Turun logistista asemaa solmukohtana pohjoisessa kasvukäytävässä kehitetään mm. edistämällä Turun ja Helsingin välistä tunnin juna, Matkakeskus sekä Turun kehätie -hankkeita.
- Terveitä elämäntapoja edistetään kaavoittamalla lyhyiden etäisyyksien kaupunkia ja rakentamalla tällä kantakaupunkialueella koulu- ja työmatkareitistöä kävelijöille ja pyöräilijöille.
- Hyvinvoinnin edistämiseksi monimuotoisuudessaan ainutlaatuisen luonnonympäristön säilymistä tuetaan ja luonnon kokemisen mahdollisuuksia edistetään kestävin tavoin.

Vaikuttava ja uudistuva kaupunki -pääteema

- Palvelujen digitalisointi tehostaa toimintoja ja parantaa itsepalvelumahdollisuuksia. Digitalisointia toteutetaan useilla kehittämissuunnitelmissa, mm. sähköisen asiointin kehittä-

minen, digitaalinen kaavoitus ja kaavavarantotyökalun kehittäminen. Digitalisoinnilla parannetaan myös osallistumismahdollisuuksia.

- Tuottavuutta lisätään hankintamenettelyillä, kumppanuuksilla ja kilpailuttamisella.
 - Omaisuuden arvosta huolehtiminen on yksi Kaupunkiympäristötoimialan perustehtävistä, joka edellyttää riittäviä investointeja.
 - Kaupungin kiinteän omaisuuden luovutuksia tehostetaan kehittämällä omaisuutta houkuttelevammaksi kaavoituksella ja kumppanuusyhteistyöllä.
 - Toimitilainvestoinnit perustuvat hyväksytyihin palveluverkkosuunnitelmiin.
 - Läpinäkyvällä tietoon perustuvalla johtamisella varmistetaan että tehdään oikeita asioita kustannustehokkaasti.
 - Tukipalvelut pitää olla mitoitettu oikealle tasolle siten, että päivittäinen työskentely on sujuvaa.
 - Henkilöstön työhyvinvoinnista ja osaamisesta huolehtiminen on tärkeää, jotta palvelutaso säilyy hyvänä. Henkilöstön koulutukseen ja osaamisen ennakointiin panostetaan.
-

1.4 Lausekkeet (kv)

Lausekkeet Kv

Otetaan käyttöön kaupungin työntekijöille Fölin työsuhdematkalippu. Tavoitteena on kasvattaa joukkoliikenteen käyttöä ja vastaavasti vähentää yksityisautoilua työmatkaliikenteessä. Tavoitteen toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain sen toteutumisen riittävyyttä.

Taloussuunnitelmakaudella käynnistyvistä kouluinvestoinneista valmistellaan erikseen päätettävä kokonaisuus yhdessä päivitettävä kaupunkistrategian sekä huomioiden maankäytön ja asumisen suunnittelu. Talousarvion yhteydessä hyväksyttävä toimitilojen investointiohjelma 2018-2021 on näiltä osin suuntaa antava ja sitä voidaan valmisteltavan kouluinvestointikokonaisuuden osalta tarkentaa ja muuttaa.

Ympäristötoimialalle asetetaan tavoitteeksi laatia 20 valtuustossa päätettävän tasoista asemakaavaa. Tavoitteen saavuttamiseksi selvitetään kilpailutuksen kautta puitesopimuksen solmimista tarpeellisen määrän suunnittelutoimistojen kanssa. Lisäksi kumppanuuskaavoitusta kehitetään edelleen.

Fölin vesibussiliikenne vakinaistetaan esteettömänä. Selvitetään mahdollisuus ulottaa vesibussin reitti ulottumaan myös Hirvensaloon.

2.1 Määrärahat ja investoinnit (kv)

Käyttötalousosa

1.000 €				
Kaupunkiympäristötoimiala	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	94 365	95 840	97 195	98 573
Valmistus omaan käyttöön	1 610	1 610	1 610	1 610
Toimintamenot	106 105	103 872	105 694	107 234
Toimintakate	-10 131	-6 422	-6 889	-7 051
Muutos-%	-51,8 %	-36,6 %	7,3 %	2,4 %

1.000 €				
Kaupunkiympäristölautakunta	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	56 980	57 727	58 881	60 059
Valmistus omaan käyttöön	1 610	1 610	1 610	1 610
Toimintamenot	52 033	49 109	50 580	51 689
Toimintakate	6 556	10 228	9 911	9 979
Muutos-%	-274,4 %	56,0 %	-3,1 %	0,7 %

1.000 €				
Rakennus- ja lupalautakunta	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0
Toimintamenot	100	100	100	100
Toimintakate	-100	-100	-100	-100
Muutos-%	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

1.000 €				
Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelk	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	37 322	38 050	38 250	38 450
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0
Toimintamenot	53 909	54 600	54 950	55 380
Toimintakate	-16 587	-16 550	-16 700	-16 930
Muutos-%	-3,6 %	-0,2 %	0,9 %	1,4 %

1.000 €				
Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	64	64	64	64
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0
Toimintamenot	64	64	64	64
Toimintakate	0	0	0	0
Muutos-%	-100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Investointiosa

1.000 €				
Kaupunkiympäristötoimiala	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Investointimenot	79 784	80 670	66 960	66 960
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	176	176	176	176
Pysyvien vastaavien luovutustulot	22 500	22 500	22 500	22 500
NETTO	-57 108	-57 994	-44 284	-44 284
Muutos-%	0,0 %	1,6 %	-23,6 %	0,0 %

1.000 €				
Kaupunkiympäristölautakunta	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Investointimenot	79 284	80 170	66 460	66 460
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	22 500	22 500	22 500	22 500
NETTO	-56 784	-57 670	-43 960	-43 960
Muutos-%	0,0 %	1,6 %	-23,8 %	0,0 %

1.000 €				
Turun kaupunkiseudun joukkoliikenneltk	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Investointimenot	500	500	500	500
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	176	176	176	176
Pysyvien vastaavien luovutustulot	0	0	0	0
NETTO	-324	-324	-324	-324
Muutos-%	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

2.2 Muutokset (kv)

Kaupunginvaltuusto

1.000 €	2018	2019	2020	2021
Rakennusvalvonnan määrärahoihin lisätään 125 000 euroa ja tulotavoitteisiin vastaavasti 125 000 euroa.				

Kaupunginhallitus

1.000 €	2018	2019	2020	2021

Kaupunginjohtaja

1.000 €, Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta	2018	2019	2020	2021
KIKY-työnantajamaksualennus	-156			
Liikennealueiden ylläpito ja ulkovalaistussähkö tulee toteuttaa suunnitteluluvun puitteissa	-1 700			
Maankäyttösopimuskorvausten arvioidaan laskevan 1.500.000 euroa	-1 000			
Vuokrien nettovaikutus on katettu lisäämällä käyttäjien määrärahaa	-2 900			
Toiminnan tuottavuustavoite	-35			
Suunnitelmakauden tavoitteiden tarkistaminen		-4 932	-4 625	-4 704

1.000 €, Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	2018	2019	2020	2021
Määrärahan siirto, eFöli	480			
Vesibussiliikenteen kokeilun jatkaminen, kustannusarvio 100.000 euroa	-50			
Suunnitelmakauden tavoitteiden tarkistaminen		243	148	150

1.000 €, Rakennus- ja lupalautakunta	2018	2019	2020	2021
Esitetään suunnitteluluvun mukaan	-14			
Suunnitelmakauden tavoitteiden tarkistaminen		-14	-14	-14

Lautakunnat (muutos kaupunginvaltuuston vahvistamaan suunnittelulukuun)

1.000 €, lautakunta	2018	2019	2020	2021
Kaupunkiympäristöltk	-55.089	-55.151	-55.197	-55.984
Rakennus- ja lupaltk	-14	-14	-14	-14
Joukkoliikenneltk	-210	-150	-150	-150

2.3 Infran investointiohjelma (kh)

	TA 2017	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Strategiset maankäytön hankkeet	9 850 000	20 927 000	20 927 000	19 735 000	20 205 000	16 565 000
Tuloa tuottavat	2 950 000	3 840 000	3 840 000	5 080 000	2 850 000	2 835 000
Toimintoja tukevat	2 170 000	1 270 000	1 270 000	600 000	1 000 000	900 000
Korjausvelkaa alentavat	14 185 000	13 661 000	13 661 000	14 701 000	13 075 000	12 635 000
Liikenteen toimivuus ja turvallisuus	5 245 000	6 500 000	6 500 000	3 730 000	2 805 000	2 610 000
Asukasviihtyisyyttä parantavat	3 065 000	1 766 000	1 766 000	1 815 000	2 225 000	2 415 000
	37 465 000	47 964 000	47 964 000	45 661 000	42 160 000	37 960 000

Investointiprojektit ovat tarkemmin operatiivisessa sopimuksessa.

2.4. Toimitilojen investointiohjelma (kh)

	TA 2017	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Korjaukset	16 090 000	23 490 000	23 490 000	22 525 000	15 700 000	8 000 000
Uudisrak		3 600 000	3 600 000	7 884 000	4 500 000	4 500 000
Kohdistamaton > 1 milj. eur investoinnit						11 900 000
Ostot	200 000					
Hankkeiden suunnitteluvaraus	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000
Yhteensä	16 890 000	27 690 000	27 690 000	31 009 000	20 800 000	25 000 000

HANKKEEN NIMI	Tarveselvitys	Hanke- suunnitelma	Huomioita	Kustannus- arvio	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Valmistu- misvuosi- tavoite
SIVISTYSTOIMIALA									
Pallivahan koulun peruskorjaus		Kv 1.12.2014 § 178		3 462 000	550 000				2018
Puopellon koulun peruskorjauksen loppuosa		Kv 1.12.2014 § 177		4 398 000	450 000				2018
Katedralskolan liikuntarakennuksen peruskorjaus	Kh 19.9.2016 § 354			2 405 000	1 000 000	900 000			2019
Puolalan koulun peruskorjaus		Kv 26.10.2015 § 180		14 800 000	6 500 000	6 500 000	1 500 000		2019
Pansion koulun peruskorjaus	2017		Kv 16.11.2015 § 197	12 000 000	40 000		200 000	6 000 000	2022
Hepokullan koulun julkisivukorjaus		2017		1 500 000	750 000	750 000			2018
Kakskerran koulun uudisrakentaminen			Kv 16.11.2015 § 197			40 000			2024
Viinamäenkadun päiväkodin uudisrakentaminen	Kh 3.4.2017 § 150	2017		6 684 000	2 000 000	4 684 000			2019
Niitunniskantien päiväkodin peruskorjaus	Kh 3.4.2017 § 151	2017		2 575 000	200 000	1 375 000	1 000 000		2020
Ruiskatu 8, muutostyöt ja tekniset korjaukset		2017	Kv 1.6.2015 § 90	16 000 000	6 000 000	5 000 000	5 000 000		2019
Runosmäen monitoimitalo	Kh 24.4.2017 § 169	2018		9 481 000		500 000	4 500 000	4 500 000	2021
VAPAA-AIKATOIMIALA									
Jyrkkälän kirjasto- ja nuorisotila uudisrakentaminen	Kultik 17.5.2017 § 13 Nik 30.5.2017 § 59	2017		2 396 000	800 000	1 596 000			2019
ALUEPELASTUSLAITOS									
Kakskerran/Satavan paloasema uudisrakentaminen		2017		1 864 000	800 000	1 064 000			2019
MUUT									
Kohdistamaton >1 M€ investoinnit								5 900 000	
Hankkeiden suunnitteluvaraus					600 000	600 000	600 000	600 000	
Pienet hankkeet <1 M€					8 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000	
YHTEENSÄ					27 690 000	31 009 000	20 800 000	25 000 000	

TASEEN ULKOPIUOLISET KOHTEET

Palloiluhalli		20.4.2015		13 200 000					2018
Syvälahden koulu		13.10.2014		29 130 000					2018
Yli-Maarian koulu ja päiväkoti		26.10.2015		24 440 000					2019
Tallimäen kentän päiväkoti		28.9.2015		5 011 000					2018
Raunistulan päiväkoti		28.9.2015		4 367 000					2018
Turun Suomalainen Yhteiskoulu		23.3.2015		8 355 000					2018
Tehostetun palveluasumisen yksiköt									
Vaihe 1 Kulkurinvalssi Kuralankatu 2		20.4.2015		21 530 000					2019
Vaihe 2 Vuokkokoti Murkionkatu 10		20.4.2015		15 700 000					2020
Kurjenmäkikodit peruskorjaus ja laajennus	22.4.2014	2017		13 500 000					n/a

2.5 Muut investoinnit

	TAM 2017	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Kiinteän omaisuuden hankinnat	16 000 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000
Muut investoinnit (ohjelmistot)	150 000	130 000	130 000			
Joukkoliikenteen investoinnit	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
	16 650 000	4 130 000	4 130 000	4 130 000	4 130 000	4 130 000

3.1 Työvoiman käyttö (kv)

Kaupunkiympäristölautakunta (koko henkilökunta Kaupunkiympäristölautakunnan alaisuudessa)

	TOT 2016	TA 2017	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Henkilötyövuodet, kaupunkiympäristötoimiala yhteensä (htv)*	371,9	381	352	352	352	352	352
Henkilötyövuodet, ulkoinen rahoitus (htv) **	14,6	14,6	14,6	14,6	14,2	14,2	14,2
Palkat ja palkkiot, yhteensä (1000 eur)	15 999	16 650	15 544	15 668	15 779	16 093	16 413
Palkat ja palkkiot, ulkoinen rahoitus (1000 eur) ***	628	638	641	641	625	626	627

Lisätietoja:

*Rakennus- ja lupalautakunnan, Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan ja Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnan henkilötyövuodet sisältyvät kaupunkiympäristölautakunnan lukuun.

**Kaupunkiympäristötoimialan henkilötyövuosista ulkoisella rahoituksella noin 14,6 htv:tta (3,8 %).

***Valtio, kunnat, yritykset ja EU vastaavat seuraavista henkilöstökustannuksista:

- Luvat ja valvonta: Kunnat ja teollisuus maksavat 70 % ilmanlaadun tarkkailusta (2,1 htv), Lounais-Suomen Jätehuolto Oy maksaa jätehuoltoviranomaisen tehtävistä 3 htv (100 %). Valtio maksaa valvontaeläinlääkärin palkkakustannukset (100 %, 1 htv). Sopimuskunnat maksavat 20-50 % eläinhoitolan palkkakustannuksista (1,1-1,2 htv). EU vastaa iWater-hankkeen palkkakuluista 31.5.2018 asti (0,4 htv, 100 %).
- Seudullinen joukkoliikenne: Muut Föli-kunnat maksavat yhteensä 8 htv (muut henkilöstökustannukset paitsi palvelutoimiston henkilöstökustannukset jaetaan kuntien kesken asukasluvun mukaisesti).

3.2 Tilojen ja alueiden käyttö (kh)

Käytössä olevat tilat ja alueet	TOT 2016	TA 2017	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Tilat yhteensä (m ²)	21 467	19 155	20 687 *	20 687 *	20 687 *	20 687 *	20 687 *
Sisäisen vuokran perusteena olevat tilat (m ²)							
Muut tilat (m)							
Alueet yhteensä (ha)	13,1	13,1	13,1	13,1	13,1	13,1	13,1
Sisäinen vuokra yhteensä (€)							

Lisätietoja: Tiloissa ovat mukana Kaupunkiympäristötoimialan omassa toiminnassaan käytössä olevat tilat. Alueissa ovat mukana Saramäen ja Itäharjun varastoalueet sekä Röntämäen, Ovakon ja Lauttarannan lumensijoitusalueet.

Kaupunkiympäristötoimiala ei maksa itselleen sisäistä vuokraa käyttämistään tiloista.

Joukkoliikenteen palvelutoimiston vuokrasopimus päättyy 31.12.2018.

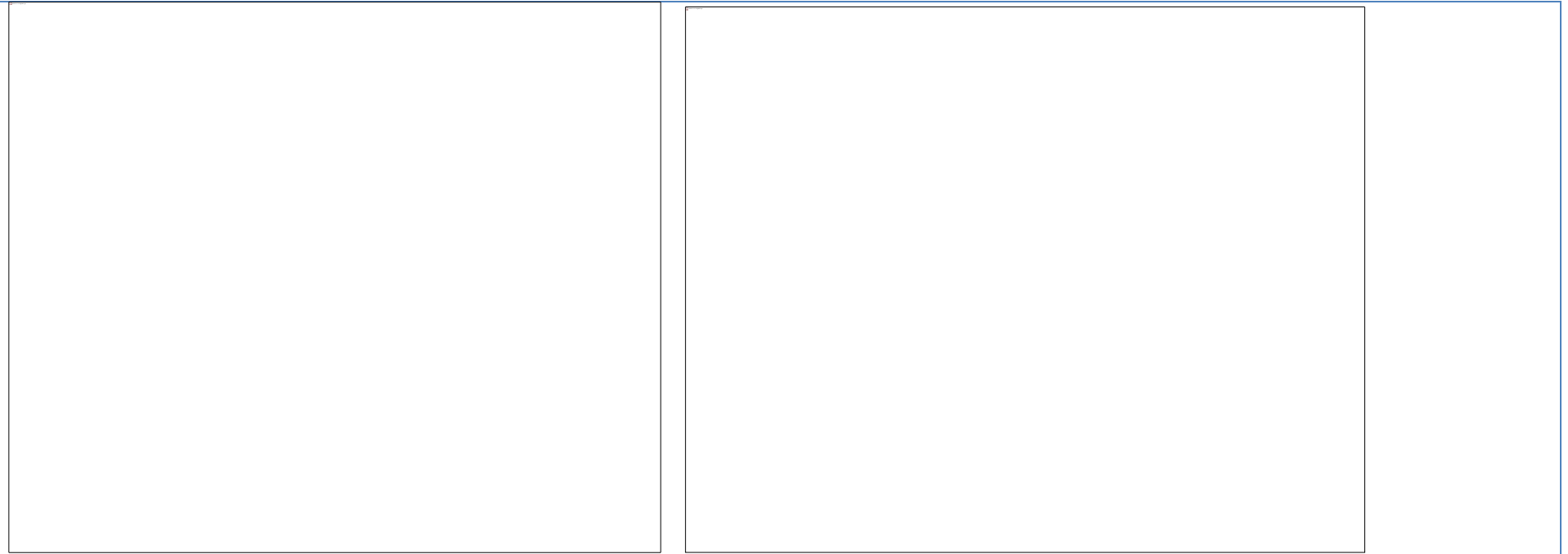
* Päivitys 23.8.2017: Perustettava Tilapalvelukeskus vähentää näillä näkymin vuoden 2018 alusta toimialan neliömäärää 1 003 m².

4.1 Strategiset tavoitteet (kv)

Kaupunkiympäristölautakunta kaikkien osalta ja Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta ** osalta

Tavoite KV1: Monipuolinen ja riittävä tonttivaranto	Strateginen teema: Rakentuva kaupunki ja ympäristö Strateginen linjaus: 3.3.5			Muut toteutettavat linjaukset: 3.3.4, 3.3.8, 3.3.9			
Toteuttamiskelpoinen tonttireservi	TOT 2016	TA 2017	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
- Pientalo- ja rivitalotontit			3 v tarpeeseen	3 v tarpeeseen	3 v tarpeeseen	3 v tarpeeseen	3 v tarpeeseen
- Kerrostalotontit			3 v tarpeeseen	3 v tarpeeseen	3 v tarpeeseen	3 v tarpeeseen	3 v tarpeeseen
- Elinkeino- tontit			3 v tarpeeseen	3 v tarpeeseen	3 v tarpeeseen	3 v tarpeeseen	3 v tarpeeseen
Tavoitteen kuvaus: Asemakaavoja laatimalla kasvatetaan kaavavarantoa, joka mahdollistaa toteutuksen ajoittamisen paremmin kysyntää vastaavasti. Kuntien tavoitteena on ylläpitää riittävää tonttivarantoa siten, että tontteja on tarjottavana nopealla toimitusajalla. Tonttivaranto pyritään kuitenkin realisoimaan kohtuullisessa ajassa. Kolmen vuoden varantotavoite perustuu rakennemallin toteuttamiseksi laadittuun seudulliseen asunto- ja maapoliittinen ohjelmaan, joka on hyväksytty valtuustossa 26.1.2015 ohjeellisena noudatettavaksi. Monipuolisella ja riittävällä tonttivarannolla edistetään kaupungin kasvua.							

Tavoite KV2: Kestävä yhdyskuntarakenne	Strateginen teema: Rakentuva kaupunki ja ympäristö Strateginen linjaus: 3.3.1			Muut toteutettavat linjaukset: 3.3.4, 3.3.10, 3.3.7			
	TOT 2016	TA 2017	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Asemakaavojen asuinkerrosalan sijoittuminen tiivistyville kestävän kaupunkirakenteen vyöhykkeille	58 %		Vähintään 85 %	Vähintään 85 %	Vähintään 85 %	Vähintään 85 %	Vähintään 85 %
Tavoitteen kuvaus: Rakentamista ohjataan keskuksista, asuintiivistymistä, kestävästä liikkumisesta ja lähipalveluista muodostuvalle kaupunkirakenteen vyöhykkeelle. Näin luodaan puitteet maankäytön, asumisen, liikenteen, palvelujen ja elinkeinojen kehittämiselle taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla (3.3.1, 3.3.2, 3.3.4, 3.3.5, 3.3.6, 3.3.7, 3.3.9, 3.3.10). Luodaan edellytyksiä kehittää kilpailukykyä ja kestävä kasvua huolehtien mahdollisuuksista turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön.							

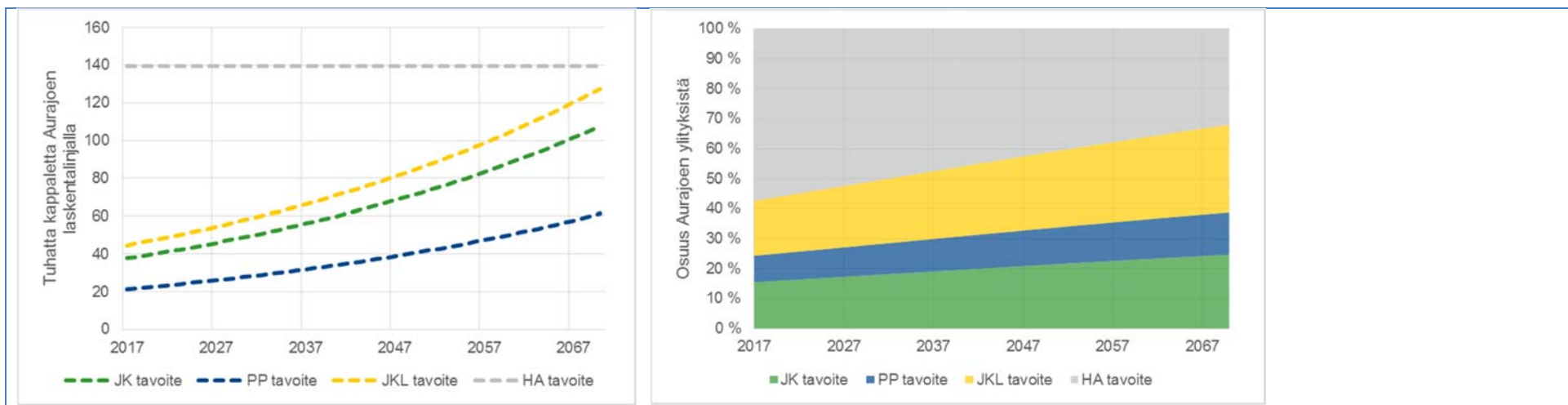

Kuva. Tiivistävä kestävä kaupunkirakenteen vyöhyke. Vyöhyke perustuu 250*250 metrin ruuduille tehtyyn analyysiin Turun kaupunkirakenteesta, jossa on otettu huomioon kestävä liikuminen, lähipalvelut ja alueen asukastiheys. Ominaisuudet pisteytettiin seuraavasti: kävelyetäisyys keskustan palveluista 1 piste, pyöräilyetäisyys keskustasta 15 minuuttia 1 piste, mahdollisuus joukkoliikenteeseen: runkobussilinjat 300 metrin etäisyys linjasta tai 600 metrin etäisyys raitiotie/superbussilinjasta 1 piste, asukas/työpaikka oleva tai tuleva tiheys yli 20 asukasta/ha 1-3 pistettä, kauppa 500 metrin päässä 1 piste, päiväkoti 500 metrin päässä 1 piste ja koulu 500 metrin päässä 1 piste. Oikeanpuoleisessa kuvassa näkyy luokitellut ruudut, jotka ovat saaneet enemmän kuin 4 pistettä.

Tavoite KV3: Kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen osuus kaikista liikkumismuodoista **	Strateginen teema: Rakentuva kaupunki ja ympäristö Strateginen linjaus: 3.3.7			Muut toteutettavat linjaukset: 2.3, 3.3.6, 3.3.10			
	TOT 2016	TA 2017	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
- Jalankulun määräindeksi *, indeksi 2017=100	ei laskettu	100,0	kasvaa 2 % edellisestä vuodesta	kasvaa 2 % edellisestä vuodesta	kasvaa 2 % edellisestä vuodesta	kasvaa 2 % edellisestä vuodesta	kasvaa 2 % edellisestä vuodesta
- Pyöräilyn määräindeksi *, indeksi 2017=100	ei laskettu	100,0	kasvaa 2 % edellisestä vuodesta	kasvaa 2 % edellisestä vuodesta	kasvaa 2 % edellisestä vuodesta	kasvaa 2 % edellisestä vuodesta	kasvaa 2 % edellisestä vuodesta
- Autoliikenteen määräindeksi *, indeksi 2017=100 *		100,0	ei nouse edellisestä vuodesta	ei nouse edellisestä vuodesta	ei nouse edellisestä vuodesta	ei nouse edellisestä vuodesta	ei nouse edellisestä vuodesta
- Seudullisen joukkoliikenteen matkamäärät, indeksi 2017=100 **		100,0	kasvaa 2 % edellisestä vuodesta	kasvaa 2 % edellisestä vuodesta	kasvaa 2 % edellisestä vuodesta	kasvaa 2 % edellisestä vuodesta	kasvaa 2 % edellisestä vuodesta

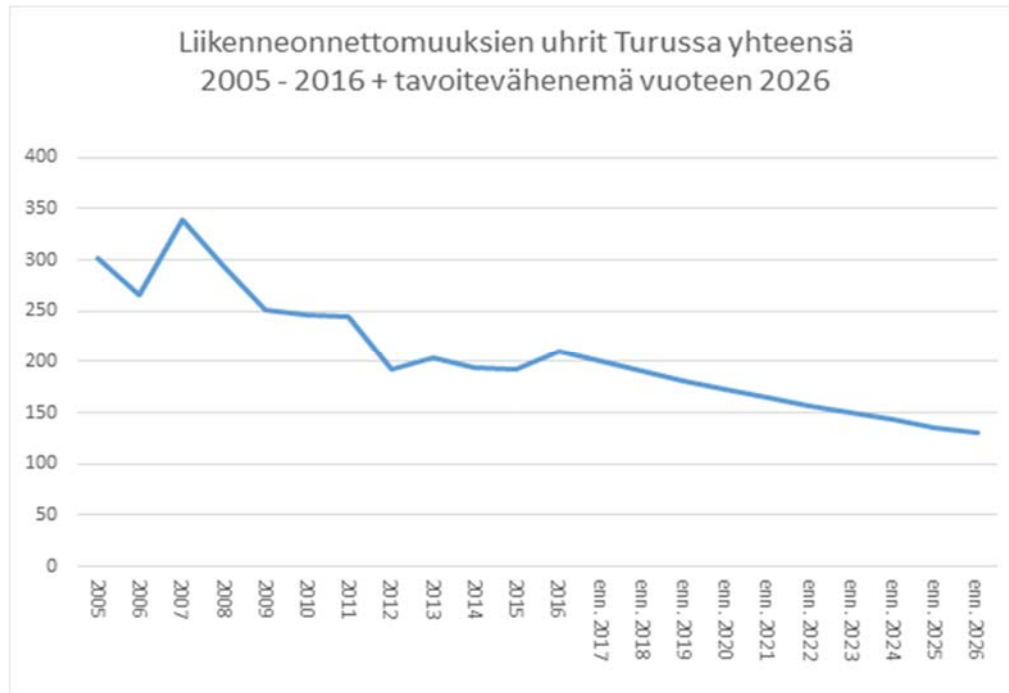
Tavoitteen kuvaus: Rakennemallityön yhteydessä on hyväksytty tavoitteeksi kasvattaa kestävien kulkutapojen kulkumuoto-osuutta Turun kaupungissa yli 66 % tasolle vuoteen 2030 mennessä nykyisestä noin 52 %:sta. Kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen kulkutapaosuuksien edistäminen mm. vähentää liikenteen tilantarvetta, parantaa turvallisuutta ja vähentää päästöjä. Kattavia tietoja liikkumismuotojen kulkutapajakaumasta saadaan vain noin 5-10 vuoden välein liikennetutkimuksista (laadittu Turun seudulla 2017, 2008 ja 1997), mistä johtuen liikkumismuotojen kehitystä lyhyemmällä aikavälillä seurataan kulkutapakohtaisen määräindeksin perusteella. Määräindeksi ei kerro suoraan kulkutapajakaumakehitystä, koska määräindeksit kuvaavat joukkoliikennettä lukuunottamatta vain keskustan läheisyydessä silloilla liikkumista, mutta näyttävät kuitenkin kehityksen suuntaa. Tavoitteena on, että määräindekseissä autoliikenteen määrä ei kasva ja muiden kulkutapojen määrät kasvavat vuosittain 2 %. * Jalankulun, pyöräilyn ja autoliikenteen määräindeksit perustuvat liikennemäärätietoihin ns. Aura-joen laskentalinjalla (Föri, Martinsilta, Myllysilta, Teatterisilta, Auransilta, Kirjastosilta, Tuomiokirkkosilta, Tuomaansilta, Rautatiesilta, Halistensilta).

** Kaupunkiympäristölautakunta ja Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta hyväksyvät tavoitteen.

Tavoite KV4: Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	Strateginen teema: Rakentuva kaupunki ja ympäristö Strateginen linjaus: 3.3.6			Muut toteutettavat linjaukset:			
	TOT 2016	TA 2017	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Kasvihuonekaasupäästöt kt CO ₂ ekv/vuosi	984,2 (enn.tieto)	vähenee	vähenee	vähenee	tarkistettut tavoitteet	tarkistettut tavoitteet	tarkistettut tavoitteet
Tavoitteen kuvaus: Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan toimenpiteillä edetään kohti kaupunkiseudun hiilineutraaliutta 2040. Ympäristönsuojelu osallistuu kaupungin kasvihuonekaasupäästöjen laskentaan sekä ilmastonmuutostyöhön. Vuosittaiset kasvihuonekaasupäästöt Turussa (kt CO ₂ ekv /vuosi). Turun CO ₂ -raportin mukaiset kasvihuonekaasupäästöt sisältävät seuraavat sektorit: kauko-, sähkö- ja erillislämmitys, maalämpö, kuluttajien ja teollisuuden sähkönkulutus, tieliikenne ja muut liikennemuodot, teollisuus ja työkonet, maatalous ja jätehuolto. Lämmityksen päästöt on normeerattu vastaamaan ilmastollisen vertailukauden 1981 - 2010 keskimääräistä lämmitystarvetta. Sähkönkulutuksen päästöt on normeerattu käyttäen päästökertoimena viiden vuoden liukuvaa keskiarvoa. Laskennassa eivät ole mukana yksityisen tai julkisen sektorin hankintojen välilliset päästövaikutukset.							

Tavoite KV5: Liikenneturvallisuus	<i>Strateginen teema: Rakentuva kaupunki</i> <i>Strateginen linjaus: 3.3.10</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset: 2.1, 2.3, 3.3.7</i>			
Liikenneonnettomuuksissa loukkaantuneiden määrä viiden vuoden aikana (henkilöä)	TOT 2016	TA 2017	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
	209		vähenee 1 % vuosien 2013-2017 kaudesta	vähenee 1 % vuosien 2013-2017 kaudesta	vähenee 3 % vuosien 2013-2017 kaudesta	vähenee 4 % vuosien 2013-2017 kaudesta	vähenee 9 % vuosien 2013-2017 kaudesta
Tavoitteen kuvaus: Vähennetään liikenneonnettomuuksissa loukkaantuneiden määrää kaikkia toimialoja koskevilla toimenpiteillä. Tavoitteena on, että loukkaantuneiden määrä vähenee keskimäärin noin 5 % vuodessa. Liikenneonnettomuuksien määrää verrataan satunnaisvaihteluiden vuoksi viisivuotisjaksoissa. Vertailukohtana on vuosien 2013-2017 viisivuotisjakso.							

Tavoite KV6: Kaupunkikeskustan elinvoimaisuus	Strateginen teema: Rakentuva kaupunki Strateginen linjaus: 3.3.2			Muut toteutettavat linjaukset:			
	TOT 2016	TA 2017	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Elinvoimaluku = lauantaiyritysten määrästä vähennetään tyhjät liiketilat, joka suhteutetaan kunnan asukaslukuun (x 1000) (vrt. v. 2016 Tampere 3,724 ja Helsinki 2,756 ja 17 kunnan keskiarvo 2,98)	3,581	3,83	kasvaa	kasvaa	kasvaa	kasvaa	kasvaa
Liiketilojen täyttöaste (vrt. v. 2016 Tampere 93,2 %, Helsinki 95,3 % ja 17 kunnan keskiarvo 88,2 %)	89,7 %	91,65 %	92,0 %	92,0 %	92,5 %	93,0 %	93,5 %
Keskustan suuralueen väkiluku 31.12.	54.490		kasvaa	kasvaa	kasvaa	kasvaa	kasvaa
Tavoitteen kuvaus: Mittattu elävää keskusta-aluetta, joka on rajattu EKK ry:n (Citybook - Keskustan kehittäjän käsikirja 2014) ohjeistuksen mukaisesti.							

Tavoite KV7: Omaisuuksien arvosta huolehtiminen	Strateginen teema: Rakentuva kaupunki ja ympäristö Strateginen linjaus: 3.3			Muut toteutettavat linjaukset: 3.2			
	TOT 2016	TA 2017	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Kiinteän omaisuuden kehittäminen: strategiset maankäytön hankkeet, tuloa tuottavat			Kaupunkiympäristölautakunnan operatiivisen sopimuksen luvun 2.7 investiohjelman toteutuu	Kaupunkiympäristölautakunnan operatiivisen sopimuksen luvun 2.7 investiohjelman toteutuu	Kaupunkiympäristölautakunnan operatiivisen sopimuksen luvun 2.7 investiohjelman toteutuu	Kaupunkiympäristölautakunnan operatiivisen sopimuksen luvun 2.7 investiohjelman toteutuu	Kaupunkiympäristölautakunnan operatiivisen sopimuksen luvun 2.7 investiohjelman toteutuu

Infran investointiohjelma: korjausvelkaa alennavat			Kaupunkiympäristölautakunnan operatiivisen sopimuksen luvun 2.7 investointiohjelma toteutuu	Kaupunkiympäristölautakunnan operatiivisen sopimuksen luvun 2.7 investointiohjelma toteutuu	Kaupunkiympäristölautakunnan operatiivisen sopimuksen luvun 2.7 investointiohjelma toteutuu	Kaupunkiympäristölautakunnan operatiivisen sopimuksen luvun 2.7 investointiohjelma toteutuu	Kaupunkiympäristölautakunnan operatiivisen sopimuksen luvun 2.7 investointiohjelma toteutuu
Tavoitteen kuvaus: Omaisuuden arvosta huolehtiminen on yksi Kaupunkiympäristötoimialan perustehtävistä, joka edellyttää riittäviä investointeja.							

4.2 Strategiset tavoitteet (kh)

Tavoite KH1: Monipuolinen ja riittävä tontti-varanto	Strateginen teema: Rakentuva kaupunki ja ympäristö Strateginen linjaus: 3.3.5			Muut toteutettavat linjaukset: 3.3.4, 3.3.8, 3.3.9			
Tavoitteet kerrosalan lisäykselle (lautakunta)	TOT 2016	TA 2017	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
- Asuinpientalot (AO, AP, AR), kem ²	15.535	12.500	23.200	23.200	23.300	23.500	23.600
- Asuinkerrostalot (AK), kem ²	13.935	102.000	131.300	131.300	132.200	133.000	133.900
- Kaupungin maalle sijoittuvan asuinkerros-alan osuus	14 %	>20 %	>20 %	>20 %	>20 %	>20 %	>20 %
- Työpaikkatontit, kem ²	433.750	48.000	64.000	64.000	64.000	64.000	64.000
- Kaupungin yhtiöille luovutettavat tontit, kem ²	0	16.000	16.000	16.000	16.000	16.000	16.000
<p>Tavoitteen kuvaus:</p> <p>Kerrosalan lisäystavoitteet perustuvat kh 22.5.2017 § 219 Yleiskaavan 2029 tarkistettuihin tavoitteisiin, joiden mukaan vuonna 2029 Turussa on 220 000 asukasta ja 115 000 työpaikkaa. Väestönkasvun osalta oletetaan, että Turun asukasluku kasvaa tasaisesti noin 2500 asukasta/vuosi. Lisäksi trendikasvun mukainen väljyyskasvu lisää rakentamista noin 0,208 kem²/as/v. Rakentamisesta tavoitellaan kohdistuvan 85 % asuinkerrostaloihin ja 15 % asuinpientaloihin. Pitkällä aikavälillä (v2040 asti) työpaikkatonttien kem² arvioidaan Newsecin 2015 selvityksen ja päivitettyjen yleiskaavatavoitteiden mukaan jakautuvan seuraavasti: vuosittain 33.500 kem² toimistotilaa, 12.500 kem² liiketilaa ja 18.000 kem² teollisuutta.</p> <p>Asemakaavoja laatimalla kasvatetaan kaavavarantoa, jolla edistetään monipuolisten asumis- ja elinkeinojen harjoittamismahdollisuuksia. Kaavavarannon kasvattaminen mahdollistaa toteutuksen ajoittamisen paremmin kysyntää vastaavasti. Asuntotuotannosta vähintään 20 % tulee sijoittua kaupungin omistamille tonteille, mikä mahdollistaa kaupungin omakotitonttien ja valtion tukeman (ARA) kohtuuhintaisen asuntotuotannon toteuttamisen. Kaupungin maalle kohdistuvasta asuinkerrosalasta osoitetaan kaupungin tuotantoyhtiöille (TVT, TYS, Vaso) 250 asunnon tuotantotavoitteen mahdollistava n. 16.000 kem², joka tarkoittaa 4-6 tonttia/vuosi. Pientalojen asuntotuotantoa tuetaan niin, että tonttireservi vastaa kolmen vuoden asuntotuotantarvetta.</p>							

Tavoite KH2: Konserniyhtiöille luovutettavat kerrostalotontit	Strateginen teema: Rakentuva kaupunki ja ympäristö Strateginen linjaus: 3.3.5				Muut toteutettavat linjaukset:		
	TOT 2016	TA 2017	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
TVT (luovutettavat tontit; kohde, kpl)				Puutarhakatu 41, 6500 k-m2 Pääskyvuori 2300 k-m2	Kirstinpuisto 10000 k-m2, Rauhankatu 14b	Turku Energia 10000 k-m2, Mäntymäki	Ruusukortteli
Vaso (luovutettavat tontit; kohde, kpl)						Pääskyvuori 2300 k-m2	
TYS (luovutettavat tontit; kohde, kpl)				Tyysija	Uhrimäki		Kuikkulankenttä
Lisätietoa tavoitteesta/hyötytavoite:							

Tavoite KH3: Palvelusopimusten kilpailutus	Strateginen teema: Vaikuttava ja uudistuva kaupunki Strateginen linjaus: 3.2.6				Muut toteutettavat linjaukset:		
	TOT 2016	TA 2017	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Toteutuksen vaihe:	Käynnissä	Käynnissä	Käynnissä	Käynnissä	Valmis	Valmis	
Mittari: Kilpailutusten eteneminen	40	60	80	80	100	100	
Lisätietoa tavoitteesta/hyötytavoite: Kaupungin omistamien tuotantoyhtiöiden määräaikaisten palvelusopimusten kilpailuttaminen asteittain siten, että vuoden 2018 jälkeen kaupungin omistamilta tuotantoyhtiöiltä ei tilata palveluita ilman kilpailutusta.							

Tavoite KH4: Otetaan käyttöön muitakin toteutusmuotoja kuin jaettu-/ kokonaisurakka	Strateginen teema: Vaikuttava ja uudistuva kaupunki Strateginen linjaus: 3.2.1				Muut toteutettavat linjaukset:		
	TOT 2016	TA 2017	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Toteutuksen vaihe (hanke/projekti):							
Mittari: Muita urakkamuotoja käynnissä /vuosi, lkm	1	3	3	3	1	1	1
Lisätietoa tavoitteesta/hyötytavoite: Otetaan käyttöön rakennusprojekteissa muitakin toteutusmuotoja kuin perinteinen jaettu-/kokonaisurakka. Muita toteutusmuotoja voivat olla esim. projektinjohtototeutus tai yhteistyömalleihin perustuvat toteutusmuodot, joista käytetään nimitystä allianssi- tai IPT-toteutus (IPT = integroitu projektitoteutus). Tavoite sisältää myös kaupungin yhtiömuotoisina toteutukseen tulevat tilaratkaisut.							

Tavoite KH5: Hyvä kaupunkiympäristö	Strateginen teema: Rakentuva kaupunki ja ympäristö Strateginen linjaus: 3.3.10				Muut toteutettavat linjaukset:		
	TOT 2016	TA 2017	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Tyytyväisyys (1=erittäin huono, 5=erittäin hyvä):							
liikennealueiden ylläpito * (vertailukunnat v2004-2016: 3,30) (Turku keskiarvo v2004-2016: 3,37)	3,34	3,37	3,34 (Turku 2016)	3,34 (Turku 2016)	3,34 (Turku 2016)	3,34 (Turku 2016)	3,34 (Turku 2016)
puistojen hoitoon * (vertailukunnat v2004-2016: 3,36) (Turku keskiarvo v2004-2016: 3,37)	3,43	3,50	3,51 (vertailukunnat 2016)	3,51 (vertailukunnat 2016)	3,51 (vertailukunnat 2016)	3,51 (vertailukunnat 2016)	3,51 (vertailukunnat 2016)
rakennetun ympäristön viihtyisyyteen ja kauneuteen ** (vertailukunnat v2008-2016: 3,44) (Turku keskiarvo v2005-2016: 3,52)	3,57		3,57 (Turku 2016)	3,57 (Turku 2016)	3,57 (Turku 2016)	3,57 (Turku 2016)	3,57 (Turku 2016)
asuntojen, työpaikkojen ja palvelujen sijoitteluun ** (vertailukunnat v2005-2016: 3,35) (Turku keskiarvo v2005-2016: 3,28)	3,28		3,34 (vertailukunnat 2016)	3,34 (vertailukunnat 2016)	3,34 (vertailukunnat 2016)	3,34 (vertailukunnat 2016)	3,34 (vertailukunnat 2016)
rakennetun ympäristön valvontaan ** (vertailukunnat v2005-2016: 3,24) (Turku keskiarvo v2004-2016: 3,25)	3,31		3,35 (vertailukunnat 2016)	3,35 (vertailukunnat 2016)	3,35 (vertailukunnat 2016)	3,35 (vertailukunnat 2016)	3,35 (vertailukunnat 2016)
liikenneoloihin jalankulkijan kannalta ** (vertailukunnat v2016: 3,91)	3,77		3,91 (vertailukunnat 2016)	3,91 (vertailukunnat 2016)	3,91 (vertailukunnat 2016)	3,91 (vertailukunnat 2016)	3,91 (vertailukunnat 2016)
liikenneoloihin pyöräilijän kannalta ** (vertailukunnat v2016: 3,73)	3,26		3,73 (vertailukunnat 2016)	3,73 (vertailukunnat 2016)	3,73 (vertailukunnat 2016)	3,73 (vertailukunnat 2016)	3,73 (vertailukunnat 2016)

liikenneoloihin autoilijan kannalta ** (vertailukunnat v2005-2016: 3,81) (Turku keskiarvo v2004-2016: 3,77)	3,89		3,89 (Turku 2016)	3,89 (Turku 2016)	3,89 (Turku 2016)	3,89 (Turku 2016)	3,89 (Turku 2016)
julkisen liikenteen hoitoon ** (vertailukunnat v2005-2016: 3,59) (Turku keskiarvo v2004-2016: 3,93)	4,11		4,11 (Turku 2016)	4,11 (Turku 2016)	4,11 (Turku 2016)	4,11 (Turku 2016)	4,11 (Turku 2016)
ilman laadun hoitoon ** (vertailukunnat v2005-2016: 3,44) (Turku keskiarvo v2004-2016: 3,40)	3,63		3,69 (vertailu- kunnat 2016)	3,69 (vertailu- kunnat 2016)	3,69 (vertailu- kunnat 2016)	3,69 (vertailu- kunnat 2016)	3,69 (vertailu- kunnat 2016)
luonnonsuojelun hoitoon ** (vertailukunnat v2005-2016: 3,49) (Turku keskiarvo v2004-2016: 3,51)	3,67		3,67 (Turku 2016)	3,67 (Turku 2016)	3,67 (Turku 2016)	3,67 (Turku 2016)	3,67 (Turku 2016)
Tavoitteen kuvaus: Tavoitteena suurempi seuraavista luvuista 1) vertailukuntien keskiarvo tai 2) Turun luku viimeiseltä vuodelta. * Yhdyskuntatekniset palvelut -kysely (FCG) ** Kaupunki- ja kuntapalvelut -kysely (FCG)							

Tavoite KH6: Itämeren suojelu	<i>Strateginen teema: Rakentuva kaupunki ja ympäristö</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset:</i>			
	<i>Strateginen linjaus:3.3.9</i>						
Itämerihaasteen 80 toimenpiteen toteutumisen seuranta eri toimialalla ja konserniyhtiöissä (toimenpidettä)	TOT 2016	TAE 2017	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
	Turussa käynnissä tai valmiina 70 toimenpidettä	75	75	75	Tavoitteet päivitetään v2018	Tavoitteet päivitetään v2018	Tavoitteet päivitetään v2018
Tavoitteen kuvaus: Kaupunki toimii aloitteellisesti Itämeren suojelussa Itämerihaasteen ja muiden kokonaisuuksien mukaisin toimenpitein. Ympäristönsuojelu koordinoi Itämerihaasteen toteuttamista kaupungin organisaatiossa ja seuraa toimenpideohjelmassa vuosille 2014 - 2018 esitettyjen toimenpiteiden toteutumista kaupunkiorganisaatiossa. Luku kertoo käynnissä olevien ja valmiiden toimenpiteiden lukumäärän. Lisäksi vuonna 2018 päivitetään toimenpideohjelma.							

Tavoite KH7: Maankäytön ja kiinteistökehityksen kumppanuusyhteistyö	Strateginen teema: Vaikuttava ja uudistuva kaupunki Strateginen linjaus: 3.3.3			Muut toteutettavat linjaukset: 3.2.1, 3.3.4, 3.3.5			
	TOT 2016	TA 2017	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Yhteistyöhankkeina toteutettavat hankkeet (1 km kv hyväksymät)			4	4	4	4	4
Konsulttitöinä valmisteltavien asemakaavojen osuus (kv hyväksymisvuoden mukaan)			15 %	15 %	20 %	25 %	30 %
Tavoitteen kuvaus: Yhteistyöllä tehostetaan kaupungin laadukasta kehittämistä ja kaupungin kiinteän omaisuuden kehittämistä houkuttelevammaksi. Joustavoitetaan kaavoitusta hyödyntäen kumppanien ja konsulttien asiantuntijuutta ja resursseja nykyistä laajemmin. Yhteistyöllä varmistetaan toteutuskelpoisuus jo kaavoitusvaiheessa. Tavoitteena on tehostaa kaupungin kiinteän omaisuuden luovutuksia ja nopeuttaa kohteen rakentumista.							

Tavoite KH8: Rakennusvalvonnan palvelulupaus	Strateginen teema: Vaikuttava ja uudistuva kaupunki Strateginen linjaus: 3.2.2			Muut toteutettavat linjaukset:			
	TOT 2016	TA 2017	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Rakennusvalvonnan kaikkien lupien keskimääräinen käsittelyaika (80 %), vrk	38 vrk 90 % luvista		max 30 vrk 80 % luvista	max 30 vrk 80 % luvista	max 30 vrk 80 % luvista	max 30 vrk 80 % luvista	max 30 vrk 80 % luvista
Rakennuslupien keskimääräinen käsittelyaika (80 % luvista), vrk			max 30 vrk 80 % luvista	max 30 vrk 80 % luvista	max 30 vrk 80 % luvista	max 30 vrk 80 % luvista	max 30 vrk 80 % luvista
Toimenpidelupien keskimääräinen käsittelyaika (80 % luvista), vrk			max 30 vrk 80 % luvista	max 30 vrk 80 % luvista	max 30 vrk 80 % luvista	max 30 vrk 80 % luvista	max 30 vrk 80 % luvista
Maisematyölupien keskimääräinen käsittelyaika (80 % luvista), vrk			max 30 vrk 80 % luvista	max 30 vrk 80 % luvista	max 30 vrk 80 % luvista	max 30 vrk 80 % luvista	max 30 vrk 80 % luvista
Purkamislupien keskimääräinen käsittelyaika (80 % luvista), vrk			max 30 vrk 80 % luvista	max 30 vrk 80 % luvista	max 30 vrk 80 % luvista	max 30 vrk 80 % luvista	max 30 vrk 80 % luvista

Sijoittuminen kymmenen suurimman kaupungin rakennusvalvonnan asiakastytyväsyysselvityksessä			Asiakastytyväsyyttä vähintään kaupunkien keskiarvo	Asiakastytyväsyyttä vähintään kaupunkien keskiarvo	Asiakastytyväsyyttä vähintään kaupunkien keskiarvo	Asiakastytyväsyyttä vähintään kaupunkien keskiarvo	Asiakastytyväsyyttä vähintään kaupunkien keskiarvo
Tavoitteen kuvaus: Lyhyellä käsittelyajalla pyritään palvelemaan asiakkaita mahdollisimman hyvin. 80 % keskimääräistä käsittelyaikaa käytetään indikaattorina 10 suurimman kaupungin osalta.							

Tavoite KH9: Digitaaliset palvelut	<i>Strateginen teema: Vaikuttava ja uudistuva kaupunki</i> <i>Strateginen linjaus: 3.2.3</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset:</i>			
Sähköisten lupahakemusten osuus (%) kaikista lupahakemuksista rakennusvalvonnassa	TOT 2016	TA 2017	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
	21 %	15 %	35 %	35 %	40 %	45 %	50 %
Tavoitteen kuvaus: Digitaalisia palveluja kehitetään laajalla ja avoimella yhteistyöllä. Vahvistetaan sähköisen asioinnin osuutta rakennusvalvonnan lupapalveluissa (eService).							

Tavoite KH10: Terveellinen ja turvallinen elinympäristö	<i>Strateginen teema: Vaikuttava ja uudistuva kaupunki</i> <i>Strateginen linjaus: 3.2.2</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset:</i>			
Ympäristöterveydenhuollon suunnitelmallisten tarkastusten osuus vastaavista toteutuneista tarkastuksista	TOT 2016	TA 2017	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
	55 %	66 %	lisääntyy	lisääntyy	lisääntyy	lisääntyy	lisääntyy
Elintarvikevalvonnan valtakunnallisen suunnitelman toteutuminen (%)	18 %		30 %	30 %	35 %	40 %	45 %
Terveydensuojelun valtakunnallisen suunnitelman toteutuminen (%)	97 %		90 %	90 %	90 %	90 %	90 %
Tavoitteen kuvaus: Keskeisenä tavoitteena on lisätä toiminnan suunnitelmallisuutta ja parantaa toiminnan kattavuutta ja vaikuttavuutta. Suunnitelmallisuus parantaa laatua lisäämällä kattavuutta, tarkastusten yhdenmukaisuutta ja toimijoiden tasapuolisuutta.							

Tavoite KH11: Materiaalikierrätys ja jätteiden hyötykäyttö	Strateginen teema: Rakentuva kaupunki ja ympäristö Strateginen linjaus: 3.3.6			Muut toteutettavat linjaukset:			
	TOT 2016	TA 2017	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Yhdyskuntajätteestä hyödyntämiseen yhteensä	98,6 %		vähintään 98 %	vähintään 98 %	vähintään 98 %	vähintään 98 %	vähintään 98 %
Yhdyskuntajätteestä materiaali-hyödyntämiseen	18,7 %		kasvaa	kasvaa	kasvaa	kasvaa	kasvaa
Tavoitteen kuvaus: Jätehuollon yhteistyöalueella tavoitteena on minimoida jätteen loppusijoitus ja edistää materiaalikierrätystä sekä jätteiden hyötykäyttöä. Tiedot hyödyntämistä saadaan kerran vuodessa. Laskelmassa huomioidaan vain Lounais-Suomen jätehuolto Oy:n vastaanottoaikoille päätyvät yhdyskuntajätteet, ei esim. tuottajien järjestämää hyötyjätteiden keräystä.							

4.3 Strategiset hankkeet (kh)

Strateginen hanke	Projekti	Vaihe	Hyötötavoitteet	Projektin tavoite ja tuotokset	Alku (P3)	Loppu P6	Strategiakytös	Lisätietoja
Kaupunkirakenne ja liikennejärjestelmä		P3 Projektin suunnittelun tarkentaminen (Toteutusvaihe)	Kaupunkirakennetta ja liikennejärjestelmää kehitetään pitkäjänteisesti, järjestelmällisesti sekä laaja-alaisesti.	- Koordinoita ja lisätä tietoa käynnissä olevista samantyyppisistä projekteista (esim. riippuvuudet) - Voidaan keskustella ongelmien ratkaisuista - Tunnistaa synergioita samantyyppisissä projekteissa (esim. hankintatarpeiden yhdistäminen) - Tunnistetaan tulevaisuuden kehittämistarpeita/projekteja	27.3.2017		3.3.1 Luodaan pohjaa kasvulle kehittämällä kaupunkia suurina aluekokonaisuuksina	Hanke toteuttaa seuraavia KYTON strategisia tavoitteita: kestävä yhdyskuntarakenne (kv), kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen osuus kaikista liikkumiskuodoista (kv), kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen (kv) ja liikenneturvallisuus (kv). Katso projektit operatiivisista sopimuksista.
KYTO digitalisaatio		P3 Projektin suunnittelun tarkentaminen (Toteutusvaihe)	Sujuvoitetaan asiakaspalvelua avaamalla uusia palvelukanavia ja tehostetaan omien resurssien käyttöä.	- Koordinoita ja lisätä tietoa käynnissä olevista samantyyppisistä projekteista (esim. riippuvuudet) - Voidaan keskustella ongelmien ratkaisuista - Tunnistaa synergioita samantyyppisissä projekteissa (esim. hankintatarpeiden yhdistäminen) - Tunnistetaan tulevaisuuden kehittämistarpeita/projekteja	27.3.2017		3.2.3 Digitaalisia palveluja kehitetään laajalla ja avoimella yhteistyöllä	Toteuttaa palvelujen digitalisointi -kärkihanketta. Katso projektit operatiivisista sopimuksista.
Pysäköintitoiminnan kehittäminen		P1 Hyötyjen arviointi (Valmisteluvaihe)	Saadon pysäköintitoiminta sujuvammaksi niin asiakkaan kuin kaupunginkin näkökulmasta. Sähköisten palvelujen ja toimintojen lisääminen.	Perustetaan kolme projektia, joita ryhdytään viemään eteenpäin. 1) Asukas-pysäköinnin kehittäminen 2) Pysäköintimittareiden uusiminen ja mobiilimaksamisen kehittäminen 3) Pysäköinninvalvonnan järjestelmän uusiminen/kehittäminen.	30.12.2016		3.3.10 Sujuvaa ja turvallista arkea tuetaan hyvällä kaupunkiympäristön ja palvelukanavien suunnittelulla	Hanke liitetään Smart and Wise Turku –kärkihankkeeseen.

4.4 Strategiset maankäytön hankkeet (kh)

KESKUSTAN KEHITTÄMINEN	Kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta lisätään luomalla edellytyksiä keskustan palvelurakenteen kehittämiseksi. Keskustan asemaa ja elinvoimaisuutta vahvistetaan kehittämällä keskustaa kaupunkilaisten yhteisenä ja viihtyisenä olohuoneena. Varmistetaan keskustan saavutettavuus ja liikkumisen sujuvuus kaikilla liikennemuodoilla sekä parannetaan kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä. Keskustan kehittämisen kokonaisuus on osa Turun kaupungin keskustan kehittämisen kärkihanketta ja siihen liitettävää toteutus suunnitelmaa. Sisällöllisiä tavoitteita toteutusprojekteille tulee keskustan kehittämisen visiosta (visio julkaistu 14.8.2017).					<i>Strateginen linjaus: 3.3.2</i>
Fortuna -kortteli	Fortuna-korttelin alue kehitetään luovaa taloutta, kaupppaa ja matkailua palvelevaksi alueeksi. Ratkaistaan rakennusten suojelun ja täydennysrakentamisen pääperiaatteet perustuen ja toteuttaen alueen kokonaiskonseptia.					<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia 3.1.5, 3.3.8</i>
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	TOTEUTUS	TOTEUTUS	TOTEUTUS			
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Rakennusten myynti + 0,5, piharakenteiden suunnittelu -0,05	Rakennusten myynti + 0,5, piharakenteiden suunnittelu -0,05	Rakennusten myynti + 0,5 Korttelin sisäosien piharakenteiden toteutus -0,55			
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)						
Kauppatori	Kauppatorin miljöö kohotetaan arvoiseensa asuun. Tavoitteena on mm. parantaa rakenteiden, rakennusten ja valaistuksen laatua ja ulkonäköä ja järjestää toimintoja siten, että saavutetaan hyvin toimiva ja kaunis kauppatori. Pysäköinti on tarkoitettu toteuttaa maan alle. Kauppiaskadun muuttaminen kävelypaikoiksi alueeksi ja Yliopistonkadun muuttaminen kävelyalueeksi myös Kauppatorin kohdalla parantaa joukkoliikenteen palvelutasoa.					<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia 3.3.7</i>
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	TOTEUTUS	TOTEUTUS	TOTEUTUS	TOTEUTUS	TOTEUTUS	
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Arkelologiset kaivaukset. Infran suunnittelu valmistuu. Toteutus käynnistyy -2,05	Arkelologiset kaivaukset. Infran suunnittelu valmistuu. Toteutus käynnistyy -2,05	Toteutus -3,0	Toteutus -6,5	Toteutus -9,0	
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Mahdollisista verkostosiirroista vastaa hankkeen toteuttaja.	Mahdollisista verkostosiirroista vastaa hankkeen toteuttaja.				
Fabriikin alue (VR konepaja)	Kaupunkikeskustan ja kulttuurielämän laajentumisalue. Entisestä VR:n konepajarakennuksesta on kehkeytnyt merkittävä myös matkailua palveleva tapahtumapaikka ja yli 400 media-alan työpaikan keskittymä. Luovan talouden ja kulttuurin keskus. Logomon viereen toteutetaan uusi kerrostaloalue, Fabriikki, joka tarjoaa vetovoimaista keskusta-asumista noin 1300 asukkaalle. Yrjänänaukion arvokas puutaloympäristö rauhoittuu kun läpiajoliikenne vähenee Köydenpunojankaaren toteuttamisen myötä. Ratapihan yli rakennettavat sillat parantavat toteutuessaan merkittävästi kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä ja keskusta-alueen palveluiden saavutettavuutta.					<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia 3.1.5, 3.3.1, 3.3.4</i>
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	TOTEUTUS	TOTEUTUS	TOTEUTUS	TOTEUTUS		

Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Veturikadun toteutus alkaa, louhintaa -0,5	Veturikadun toteutus alkaa, louhintaa -0,5	Maankäytösopimusmaksu 2/3; + 2,0. Veturikadun rakentaminen. Köydenpunojankadun toteutus alkaa -2,6	Köydenpunojankadun toteutus. Satakunnantien alun järjestelyt, -2,05		
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)			Infran toteutus (aikaväli 2019-2020), -1,0			
Logomon silta ja parkki	Ratapihan ylittävä kävelysilta parantaa Logomon luovan talouden keskuksen ja uuden Fabriikki-asuinalueen kytkeä kaupungin keskusta ja mahdollistaa sujuvat yhteydet mm. keskustan hotelli- ja ravintolapalveluihin. Silta mahdollistaa myös pääsyn asemalaitureille, joka edistää matkojen yhdistämisketjuja. Ratapihankadun varren pysäköintitalon toteuttaminen palvelee sekä Logomoa että päärautatieaseman liityntäpysäköintiä. Pysäköintilaitos palvelee tulevaisuudessa myös Matkakeskusta.				<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia 3.1.5, 3.3.1, 3.3.7</i>	
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	TOTEUTUS	TOTEUTUS	TOTEUTUS			
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Sillan rakentaminen -7,0	Sillan rakentaminen -7,0	Pysäköintitalon suunnittelu			
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)						
Linnanfältti	Linnanfältin alueen toteutuksen pääteemoja ovat kokeellinen puurakentaminen, kaupunkirakennetta ehyttävä ympäristöönsä sopeutuva täydennysrakentaminen, visuaalinen ja toiminnallinen kaupunkikeskustamaisuus, asumisen uudet muodot, hankkeen eri toimijoiden yhteistoiminta kehittämistyössä sekä vahvan omaleimaisen imagon ja identiteetin luominen alueelle arkkitehtonisesti modernin yleisilmeen ja ympäristötaiteen avulla. Uudisrakentamisella on tarkoitus vahvistaa historian ja olemassa olevan rakennuskannan antamia lähtökohtia.				<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia 3.3.3, 3.3.5, 3.3.10, 3.3.4</i>	
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	TOTEUTUS	TOTEUTUS	TOTEUTUS			
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Tonttien luovutus, +2,5 Maaperän puhdistus -0,2 Infran toteutus, -0,45	Tonttien luovutus, +2,5 Maaperän puhdistus -0,2 Infran toteutus, -0,45	Tonttien luovutus + 2,5 Maaperän puhdistus -0,5 Infran toteutus -0,5	Infran toteutus -0,45		
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Vesihuolto valmis	Vesihuolto valmis				
Turku Energian tontti	Turku Energian kortteli on jatkumo Linnankadun varren muille kehittämishankkeille - Harppuunakortteli ja Linnanfältti ja siten toteuttaa strategista tavoitetta luoda pohjaa kasvulle kehittämällä kaupunkia suurina kokonaisuuksina. Selvitetään säilyvän rakennuskannan uusia innovatiivisia käyttötarkoituksia ja mahdollisuuksia rakentaa alueelle uusia asuinrakennuksia. Aluetta kehitetään yhdessä Turku Energian ja TVT Asunnot Oy:n kanssa tavoitteena korttelin elinvoimaisuuden vahvistaminen ja kohtuuhintainen keskusta-asuminen merellisessä ympäristössä.				<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia 3.3.4, 3.3.3, 3.3.5, 3.3.8</i>	
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	TOTEUTUS	TOTEUTUS	TOTEUTUS	TOTEUTUS	TOTEUTUS	
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Kaava voimassa. Infran suunnittelu. Johtojen ja laitteiden siirrot, -1,307	Kaava voimassa. Infran suunnittelu. Johtojen ja laitteiden siirrot, -1,307	Infran toteutus -0,21 Tonttien luovutus +4,5	Tonttien luovutus +4,5	Tonttien luovutus +4,5	

Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)						
Kakola	Vetovoimainen jokirantaan tukeutuva, rakenteilla oleva keskustan täydennysrakentamisalue noin 1200 asukkaalle. Uudisrakentamisen ohella alueella edistetään vanhan rakennuskannan uudiskäyttöä sekä uuden ja vanhan innovatiivista yhteensovittamista. Entinen vankila-alue kytkee sen ympärillä olevat kaupunginosat toisiinsa, puistoinen mäki-alue lisää ympäröivien kaupunginosien viihtyisyyttä ja on läntisen keskustan oma keidas. Toteutuessaan funikulaari yhdessä förin kanssa parantaa alueen saavutettavuutta ja palvelee myös matkailua.					<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia 3.3.2, 3.3.3, 3.3.5, 3.3.8</i>
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	TOTEUTUS	TOTEUTUS	TOTEUTUS	TOTEUTUS	TOTEUTUS	
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Kakolan tornin asemakaavan muutos (MKS) KV, Infran suunnittelu, Funikulaarin rakentaminen -3,0 Infran toteutus, -0,9	Kakolan tornin asemakaavan muutos (MKS) KV, Infran suunnittelu, Funikulaarin rakentaminen -3,0 Infran toteutus, -0,9	Infran toteutus -0,9	Infran toteutus -1,0	Infran toteutus -0,5	
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Vesihuolto valmis	Vesihuolto valmis				
Herrainkulma / Linnankatu 24	Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä ja palveluja. Suunnittelun tavoitteena on myös vahvistaa jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen asemaa keskusta-alueella. Selvitetään alueen erilaisia täydennysrakentamismahdollisuuksia keskustatoiminnoille kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä.					<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia 2.3.7, 3.3.2, 3.3.5</i>
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	SUUNNITTELU	SUUNNITTELU				
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Maankäyttösopimus Asemakaava KV	Maankäyttösopimus Asemakaava KV				
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)						
Matkakeskus (yhdistetään mahdollisesti Aninkaisten kokonaisuuteen)	Matkakeskushankkeen tavoitteena on vahvistaa Turun asemaa logistisena solmukohtana. Matkakeskus on osa Tunnin juna -hanketta. Matkakeskusajattelussa yhdistetään samaan palvelukokonaisuuteen kaikki niin kansainväliset, valtakunnalliset kuin kaupunkiseudun liikennemuodot. Hanketta toteutetaan kaupunginhallituksessa erikseen määritellyllä palvelukonseptilla ja sisällöllä sekä päätöksessä asetettavien yksityiskohtaisemmin tavoittein. Matkakeskus edesauttaa kestävä liikenteen ja liikkumisen kaupunkirakenteellisia edellytyksiä. Matkakeskuksen hanketta edistetään osana keskustan kehittämisen kärkihanketta. Sen tulee tukea keskustan elinvoiman vahvistamista yhdessä Aninkaisten ja Puutorin alueiden kehittämisen kanssa.					<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia 3.3.1, 3.3.7</i>
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	SUUNNITTELU	SUUNNITTELU	SUUNNITTELU	SUUNNITTELU	SUUNNITTELU	
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Selvitykset	Selvitykset	Selvitykset	Asemakaavaluonnos	Asemakaavaehdotus	
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)						

Turku Ratapiha -hanke	Tavoitteena on luoda edellytykset huomattavalle vetovoimakohteelle, joka sisältää tapahtuma-, liikunta- sekä urheilutoiminnot ja muu elämyksellisyyttä ja hyvinvointia tukevat käyttötarkoitukset sekä asuminen. Sisällössä keskeisiä tavoitteita ovat myös hankkeen kytkeminen tukemaan pohjoisen kasvuvyöhykkeen kehitystä sekä siihen liittyviä tunnin juna- hanketta ja seudullista liikennejärjestelmätyötä. Hankkeesta tullaan yhteistyöllä luomaan myös innovaatioalusta kaupungin smart and wise -kärkihankkeen mukaiseen kehittämiseen, johon keskeisinä osina liittyvät digitalisaatio-, ilmasto- ja hiilineutraalisuustavoitteet. Hankeella toteutetaan osaltaan Keskustan kehittämisen kärkihanketta.					
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	UUSI	UUSI				
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Asemakaavaluonnos	Asemakaavaluonnos	Asemakaavaehdotus	Maankäyttösopimus Asemakaava KV		
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)						
Österblad	Selvitetään alueen erilaisia täydennysrakentamismahdollisuuksia keskustatoiminnoille kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä. Toteuttaa strategista tavoitetta painottamalla kasvua keskustaan.				<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia 3.3.2, 2.3.7</i>	
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	SUUNNITTELU	SUUNNITTELU	SUUNNITTELU			
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Asemakaavaluonnos Asemakaavaehdotus	Asemakaavaluonnos Asemakaavaehdotus	Maankäyttösopimus Asemakaava KV			
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)						
Forum kortteli	Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä.				<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia 3.3.3</i>	
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	UUSI/ SUUNNITTELU	UUSI/ SUUNNITTELU				
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Maankäyttösopimus Asemakaava KV	Maankäyttösopimus Asemakaava KV				
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)						
Keskustan pyörätiet					<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia 3.3.6, 3.3.7</i>	
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	UUSI / TOTEUTUS+SUUNN.	UUSI / TOTEUTUS+SUUNN.	TOTEUTUS+SUUNN.	TOTEUTUS+SUUNN.	TOTEUTUS+SUUNN.	

Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Infran toteutus+suunn. -1,06: -Puutarhakatu välillä Koulukatu-Humalistonkatu -Kivenhakkaajanpolku -Kaskenkadun pyöräkaistat	Infran toteutus+suunn. -1,06: -Puutarhakatu välillä Koulukatu-Humalistonkatu -Kivenhakkaajanpolku -Kaskenkadun pyöräkaistat	Infran toteutus+suunn. -1,96: -Itäisen Pitkädän pyöräkaistat -Vatselankatu-Uraputki -Uudenmaankatu	Infran toteutus -1,2: -Puutarhakatu välillä Koulukatu-Aurakatu -Rehtorinpellonk. -Vatselankatu	Infran toteutus -1,0: -Itäinen Rantakatu, keskusta -Aurakatu-Torninkatu	
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)						
Ruusukortteli (TVT)	Ruusukorttelin asemakaavassa selvitetään erilaisia täydennysrakentamismahdollisuuksia tavoitteena lisätä kohtuuhintaista keskusta-asumista monipuolisten palveluiden äärellä. Sujuvan arjen ja yhteisöllisyyden edistämiseksi alueelle tavoitellaan myös palveluja eri-ikäisille.				<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia 3.3.5, 3.3.2, 3.3.10</i>	
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	TOTEUTUS	TOTEUTUS	TOTETUS	TOTEUTUS		
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Päiväkodeille väistö/ uudet tilat	Päiväkodeille väistö/ uudet tilat	Päiväkodeille väistö/ uudet tilat	Tonttien luovutus +5,0		
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)						
Telakkaranta	Rakenteilla oleva vetovoimainen merellinen keskustan täydennysrakentamisalue noin 900 asukkaalle. Uudisrakentamisen ohella alueella edistetään vanhan rakennuskannan uudiskäyttöä sekä uuden ja vanhan innovatiivista yhteensovittamista. Entinen telakka-alue kytkee sen ympärillä olevat kaupunginosat toisiinsa; jokirantaan toteutettava arki- ja työmatkaliikennettä palveleva jalankulku- ja pyöräilyreitti edistää terveydelle tärkeää hyötyliikuntaa.				<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia 3.3.9, 3.3.8, 3.3.7</i>	
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	TOTEUTUS	TOTEUTUS	TOTEUTUS	TOTEUTUS		
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Infran toteutusta -0,05	Infran toteutusta -0,05	Infran toteutusta -0,05	Infran toteutusta -0,05		
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)						

AURAJOEN RANNAT	Kytkeytyy Turun keskustan kehittämisen kärkihankkeeseen. Vision pohjalta laaditun toteutussuunnitelman kautta kytkeytyviä toteutusprojekteja liitetään osaksi tätä kokonaisuutta. Hankekokonaisuudella tavoitellaan keskustan Aurajoen varren palveluiden kehittämisen edellytysten parantamista sekä tuetaan mahdollisuuksia palveluiden kehittämiseen.				<i>Strateginen linjaus: 3.3.2</i>	
Tilannekatsaus ja kehittämissuunnitelma	Selvitetään Aurajokeen kytkeytyvän infra ja infraan kytkeytyvien palveluiden kokonaistilanne.				<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia</i>	
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	UUSI / HANKEHARKINTA	UUSI / HANKEHARKINTA				
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Tilannekatsaus / Kehittämissuunnitelman laatiminen, -0,05	Tilannekatsaus / Kehittämissuunnitelman laatiminen, -0,05				

Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)						
Agrikolankadun Aurajoen rantaväylä						<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia</i>
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	UUSI	UUSI				
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)				infran toteutus -2,0		
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)						

SKANSSI	Skanssin alue on nimetty kaupungin strategiseksi hankkeeksi (Kh 5.11.2012 § 509). Tavoitteena on toteuttaa vetovoimainen kestävä kehityksen periaattein toimiva monipuolinen asuinalue. Alueen sivuitse suunniteltu raitiotielinjaus mahdollistaa tiiviin maankäytön ja liikenteen tukeutumisen tehokkaaseen joukkoliikenteeseen. Alueelle suunnitellaan uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä ratkaisuja. 2012 laaditussa yleissuunnitelmassa alueelle mahdollistetaan noin 350.000 - 400.000 kerrosalaneliometriä asuinrakentamista sekä koulu- ja työpaikkatiloja. Uusia asukkaita alueelle tulisi noin 7.000 - 8.000.					<i>Strateginen linjaus: 3.3.1</i>
Skanssin keskuspuisto (huom. nimikemuutos eli entinen Skanssinkatu etelä)	Tavoitteena on Skanssin keskuspuiston virkistysalueen sekä Skanssinkadun päätyyn sijoittuvan kerrostalo- ja palvelukorttelin suunnittelu ja toteuttaminen. Skanssin keskuspuiston virkistysalue toimii alueen sydämenä ja on Skanssin keskeisiä vetovoimatekijöitä. Virkistysalueen läpi kulkevilla jalankulku-, pyöräily- sekä hulevesireiteillä on keskeinen rooli kaupunginosan teknisen toimivuuden kannalta.					<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia: 3.3.4, 3.3.5</i>
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	SUUNNITTELU	SUUNNITTELU	TOTEUTUS	TOTEUTUS	TOTEUTUS	
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Asemakaava KV Infran suunnittelu ja toteutus (viiheralueet), -0,3	Asemakaava KV Infran suunnittelu ja toteutus (viiheralueet), -0,3	Tonttien luovutus + 1,0 Infran toteutus -1,27 Päiväkodin mahdollistaminen/toteutus	Infran toteutus	Tonttien luovutus +4 Infran toteutus	
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)						
Itäskanssi	Itä-Skanssin läpi kulkevan joukkoliikennepainotteisen kadun varteen sijoittuu suuri osa Skanssin tulevasta asuinrakentamisesta. Tavoitteena on suunnitella ja toteuttaa kestävä kehityksen periaattein toimiva monipuolinen asuinalue palveluineen. Alueen keskelle sijoittuu Skanssin monitoimitalo.					<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia 3.3.4, 3.3.6, 3.3.7</i>
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	SUUNNITTELU	SUUNNITTELU	SUUNNITTELU/TOTEUTUS	TOTEUTUS	TOTEUTUS	
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Monitoimitalon tarveselvitys Maankäyttösopimus Asemakaava KV Infran suunnittelu -0,05	Monitoimitalon tarveselvitys Maankäyttösopimus Asemakaava KV Infran suunnittelu -0,05	Infran suunnittelu Toteutus	Monitoimitalon hankesuunnittelu Infran toteutus -2,396	Tonttien luovutus Infran toteutus -1,4	

Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)			Infran suunnittelu	Infran toteutus		
Skanssinkatu länsi (Treston)	Skanssinkatu länsi yhdistää asumista ja työpaikkoja. Yritystoiminta alueella jatkuu samalla kun uusien työpaikkojen syntyminen alueelle mahdollistetaan. Alueelle sijoitetaan myös asumista. Alueelle on tavoitteena suunnitella ja toteuttaa kestävä kehityksen periaattein toimiva monipuolinen alue.					<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia 3.3.3, 3.3.6</i>
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	UUSI/ SUUNNITTELU	UUSI/ SUUNNITTELU	SUUNNITTELU			
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Asemakaavaehdotus	Asemakaavaehdotus	Maankäyttösopimus Asemakaava KV			
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)						

LINNAKAUPUNKI	Linnakaupungin alueen kokonaistavoite on kehittää siitä uusi kaupunginosa. Alueelle tavoitellaan yhteensä noin 10 000 - 15 000 uutta asukasta. Työpaikka- ja elinkeinoelämälle tavoitellaan noin 450 000 kerrosneliometrin kaavavarantoa. Alueelle toteutetaan tarvittavat peruspalveluverkon toiminnot sekä kaupalliset palvelut. Alueelle tullaan muodostamaan nykyaikaiset joukkoliikenteen ja kevyenliikenteen verkostot. Linnakaupungin tavoitteena on luoda alueesta vetovoimainen kohde niin asukkaiden kuin elinkeinoelämän näkökulmasta. Toimiva, turvallinen kestävä liikunnan ympäristö. Korkeatasoinen arkkitehtuuri ja laadukkaat julkiset kaupunkitilat. Kantakaupunkimaisen keskustan laajentumisalueen toteuttaminen. Monimuotoinen sekoittunut kaupunkirakenne. Asunto- rakentamisen monipuolinen ja laadukas toteuttaminen. Kiinteistöautomaation kehittämisen edellytysten turvaaminen. Osin korkeaa, laadukasta rakentamista.					<i>Strateginen linjaus: 3.3.1, 3.3.4</i>
Kirstinpuisto	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskustan kehittäminen kumppanin kanssa Linnakaupungin osayleiskaavan pohjalta. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä kävely- ja pyöräilyetäisyydellä kaupungin keskustasta.					<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia: 3.3.5, 3.3.7</i>
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	SUUNNITTELU	SUUNNITTELU	TOTEUTUS	TOTEUTUS	TOTEUTUS	
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Asemakaava KV Maankäyttösopimus Infransuunnittelu, -0,3 Infran toteussuunnittelu	Asemakaava KV Maankäyttösopimus Infransuunnittelu, -0,3 Infran toteussuunnittelu	Infran toteussuunnittelu Infran toteutus -0,7 Tonttien luovutus + 1,5	Infran toteussuunnittelu Infran toteutus -0,4 Tonttien luovutus + 1,5	Infran toteutus -0,1 Tonttien luovutus + 1,5	
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Infransuunnittelu, -0,05	Infransuunnittelu, -0,05				
Herttuankulma	Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Alueelle on tarkoitus sijoittaa palvelukeskus entisen tupakkatehtaan rakennuksen yhteyteen ja kerrostalomainen asuinalue yli 4000 asukkaalle. Alueen pinta-ala on noin 8 ha ja se on suurelta osin kaupungin omistuksessa.					<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia 3.3.9, 3.3.8, 3.3.7</i>
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	SUUNNITTELU	SUUNNITTELU	TOTEUTUS	TOTEUTUS	TOTEUTUS	

Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Asemakaava lainvoimainen Infran suunnittelu, Johtojen siirrot -1,1	Asemakaava lainvoimainen Infran suunnittelu, Johtojen siirrot -1,1	Infran toteutus -0,65	-0,25	-2,0	
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Infran suunnittelu -1,0	Infran suunnittelu -1,0	Infran toteutus			
Vaasanpuisto	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskustan kehittäminen entiselle jätevedenpuhdistamon alueelle. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasville, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä ja monipuolista asumista kävely- ja pyöräilyetäisyydellä kaupungin keskustasta. Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta. Alueen osayleiskaava mahdollistaa korkean rakentamisen. Alueella on merkittävä pilaantuneiden maiden ongelma johon on löydettävä taloudellisesti kannattava toteutusmalli.					<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia 3.3.4, 3.3.5, 3.3.9</i>
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	SUUNNITTELU	SUUNNITTELU	SUUNNITTELU	SUUNNITTELU	SUUNNITTELU	
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Selvitykset	Selvitykset	Uusi asemakaavaluonnos Infran esisuunnittelu	Asemakaavaehdotus	Asemakaava KV Infran suunnittelu 0,025	
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)				Infran suunnittelu -0,03		
Harppuunakortteli	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskustan kehittäminen. Kumppanuuskaava. Asuntotuotantoa.					<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia 3.3.7, 3.3.4, 3.3.9</i>
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	UUSI/YLLÄPITO	UUSI/YLLÄPITO				
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Hulevesilinjojen rakentaminen, -0,25	Hulevesilinjojen rakentaminen, -0,25	Pintarakenteiden toteutus, -0,105	-0,23		
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)						
Linnan makasiinit	Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskustan kehittäminen kumppanin kanssa. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasville, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä kävely- ja pyöräilyetäisyydellä kaupungin keskustasta.					<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia</i>
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	UUSI	UUSI	SUUNNITTELU	SUUNNITTELU		
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Selvitykset	Selvitykset	Selvitykset, kumppanin valinta, asemakaavaluonnos	Asemakaavaehdotus	Asemakaava KV	
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)						

LOGICITY	Logistiikan ja tuotannollisten toimialojen LogiCity on yksi kaupungin maankäytön painopistealueista. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle luomalla uusia teollisuus- ja logistiikan työpaikka-alueita lentokentän yhteyteen. Tavoitteena on myös mahdollistaa Toijalan radan hyödyntämistä osana siihen rajoittuvien teollisuuskortteleiden toimintaa. Ajanmukaistamalla alueella olevien teollisuuskorttelien asemakaavat luodaan edellytykset kysyntää vastaavalle kaupungin omistuksessa olevalle elinkeinotonttitarjonnalle.					<i>Strateginen linjaus: 3.3.1</i>
Vaiste (ent. Maa-ainespuisto)	Maa-ainespuiston asemakaava-alueella tavoitteena on ensisijaisesti laajan ylijäämämassojen sijoituspaikan sekä muiden maa-ainesten käsittelyä ja varastointia mahdollistavan alueen sijoittaminen Saramäkeen. Aluetta laajennetaan koskemaan Vaisten aluetta. Muutoksella mahdollistetaan laajemman kokonaisuuden ja tätä kautta logistiikka ja työpaikatonttitarjonnan edellytykset.					<i>Toteuttaa myös strategisia linjauksia 3.1.3, 3.3.4, 3.3.7</i>
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	TOTEUTUS	TOTEUTUS	TOTEUTUS	TOTEUTUS	TOTEUTUS	
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Infran suunnittelu ja toteutus, -0,57	Infran suunnittelu ja toteutus, -0,57	Infran suunnittelu ja toteutus -0,55	Infran suunnittelu ja toteutus -0,5	Infran toteutus	
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)						
Mustasuo	Mustasuon asemakaava-alueella tavoitteena on mahdollistaa Toijalan radan hyödyntämistä osana siihen rajoittuvien teollisuuskortteleiden toimintaa. Mustasuon kaava-alueen toteuttaminen lisää kaupungin omistuksessa olevaa elinkeinotonttitarjontaa.					<i>Toteuttaa myös strategisia linjauksia 3.1.3, 3.3.4, 3.3.7</i>
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	SUUNNITTELU	SUUNNITTELU	SUUNNITTELU	SUUNNITTELU	TOTEUTUS	
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Maankäyttösopimus Asemakaava KV	Maankäyttösopimus Asemakaava KV		Infran suunnittelu	Infran toteutus	
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)				Infran suunnittelu	Infran toteutus	

BLUE INDUSTRY PARK	Tavoitteena on suunnitella Pernoon meri- ja metalliteollisuuteen keskittyvää tuotannollista kohdetta. Aluekokonaisuus, joka on yksi viidestä strategisista maankäytön hankkeesta ja muiden ohella tukee Turun asemaa osana pohjoista kasvukäytävää. Alueen kehittämistä koordinoidaan kehittämissuunnitelman pohjalta.					<i>Strateginen linjaus: 3.3.1</i>
Väyläinvestoinnit	Mahdollistetaan alueen uudet liittymäjärjestelyt. Erillinen päätös.					<i>Toteuttaa myös strategisia linjauksia</i>
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	UUSI / TOTEUTUS	UUSI / TOTEUTUS	TOTEUTUS			

Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Telakan liittyvän asemakaava KYLK Telakan uusi katuyhteys suunnittelu ja toteutus -2,0	Telakan liittyvän asemakaava KYLK Telakan uusi katuyhteys suunnittelu ja toteutus -2,0	Telakan uusi katuyhteys toteutus, -1,3	-0,465		
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)						

HALISTENVÄYLÄ	Halistenväylän hankekokonaisuus muodostuu kahdesta eri projektista eli Koroistenkaaresta ja Koroisista. Koroistenkaaren projektissa on tavoitteena muuttaa Koroistenkaaren ja Ohitustien väliin jäävän asemakaavoittamaton alue pääosin liike- ja toimistorakennusten alueeksi, joka liitetään olemassa olevaan katuverkoston Koroistenkaaren tietä jatkamalla Topinojan tieliittymään saakka. Koroisten projektissa tavoitteena on mahdollistaa uuden katuyhteyden rakentaminen Markulantieltä Halistensillalle sekä tämän kadun yhdistäminen Koroistenkaareen. Tarkoituksena on myös mahdollistaa uudisrakentaminen soveltuvilla alueilla sekä luoda edellytyksiä jokivarren aktiivisemmalle virkistyskäytölle. Hankkeeseen liittyy myös uuden siirtolapuutarha-alueen toteutuksen mahdollistaminen joka toteutetaan erillisenä asemakaavallisena tarkasteluna.					<i>Strateginen linjaus: 3.3.7</i>
Koroistenkaari	Tavoitteena on muuttaa Koroistenkaaren ja Ohitustien väliin jäävän asemakaavoittamattoman suurelta osin kaupungin omistuksessa oleva alue pääosin liike- ja toimistorakennusten alueeksi. Uusi alue liitetään olemassa olevaan katuverkoston Koroistenkaaren tietä jatkamalla Topinojan tieliittymään saakka. Tarkoituksena on myös selkiyttää alueen ulkoilu- ja virkistysreitistö. Samalla tutkitaan Kaarinan kaupungin puolelle sijoittuvan tuotanto- ja liikeraennusalueen liittämistä katuverkoston Turun kautta.					<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia 3.1.3, 3.3.4</i>
Huom. Koroistenkaaren jatkeen toteuttaminen osana kehäväylää riippuu Koroisten toteutusajataulusta	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	SUUNNITTELU/TOTEUTUS	SUUNNITTELU/TOTEUTUS	TOTEUTUS			
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	katusuunnittelu valmis Infran toteutus alkaa, Varikkokatu ja Särvankatu -0,95	katusuunnittelu valmis Infran toteutus alkaa, Varikkokatu ja Särvankatu -0,95	Infran toteutus, Varikkokatu ja Särvankatu -0,75			
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Infran toteutus, -0,7	Infran toteutus, -0,7	Infran toteutus - 0,4			
Koroinen	Liikenteellisesti tavoitteena on mahdollistaa uuden katuyhteyden rakentaminen Markulantieltä Halistensillalle sekä tämän kadun yhdistäminen Koroistenkaareen. Samalla Gregorius XI:n tien liikennejärjestelyjä kehitetään. Vanhan Tampereentien ja rautatien tasoristeyksen tilalle suunnitellaan alikulkua nykyistä tasoristeystä etelämmäksi. Vanhan Maarian Kirkkosillan on tarkoitus jäädä kevyen liikenteen käyttöön. Rautatien osalta kaavoituksen yhteydessä selvitetään kaksirataistamista sekä mahdollisten paikallisjunapysäkkien sijoittumista alueella. Tavoitteena on mahdollistaa uudisrakentaminen soveltuvilla alueilla sekä luoda edellytyksiä jokivarren aktiivisemmalle virkistyskäytölle. Alue on kaupungin omistuksessa.					<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia 3.3.4, 3.3.5</i>
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	SUUNNITTELU	SUUNNITTELU	SUUNNITTELU	SUUNNITTELU	SUUNNITTELU	
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Asemakaavan valmistelu, -0,1	Asemakaavan valmistelu, -0,1	Asemakaava KV, Infran yleissuunnittelu -0,1	Infran suunnittelu -0,1	Infran suunnittelu	
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)				Infran suunnittelu	Infran suunnittelu	

Koroisten siirtolapuutarha	Mahdollistetaan siirtolapuutarhatoimintojen toteutus alueelle.					<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia 3.3.2, 3.3.3</i>
Huom. Siirtolapuutarha on irroitettu Koroisten kokonaisuudesta omaksi kaavaksi.	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	UUSI/SUUNNITTELU	UUSI/SUUNNITTELU				
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Asemakaava KV/Tekniikan ja alueen slu	Asemakaava KV/Tekniikan ja alueen slu	Toteutus	Luovutus		
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)						

KUPITTA - ITÄHARJU (OSA KAMPUS JA TIEDE- PUISTO-KÄRKIHAN- KETTA)	Kupittaa - Itäharju aluetta kehitetään osana Turun kampus ja tiedepuisto kärkihanketta. Kokonaisuudella tavoitellaan sekoitettua kaupunkirakennetta. Alue tarjoaa kehittämälustan asumisen, liikenteen, palveluiden ja elinkeinojen kehittämiselle. Aluetta toteutetaan uusilla verkostomaisilla toimintatavoilla. Alueelle luodaan toiminnaltaan aktiivista ja toiminnoltaan monipuolista kaupunkiympäristöstä. Tavoitteena on yhdistää Kupittaa ja Itäharjun alueet yhtenäiseksi toiminnalliseksi kokonaisuudeksi, jolloin suunnittelussa tutkitaan Kupittaa ja Itäharjun alueen kokonaisvaltaista yhdistämistä sillalla, kansiratkaisulla tai rakennuksin. Alueelle luodaan kampuksen ja tiedepuiston sijoittumis- ja investointimahdollisuuksia luovia osakokonaisuuksia, jotka tukevat kärkihankkeen osana laadittavan masterplanin tavoitteita. Kokonaisuunnittelu sovitetaan yhteen alueen visiotyön yhteydessä laaditun masterplanin kanssa. Tavoitteena sekoitettu kaupunkirakenne. Masterplanin konseptitarkasteluun perustuen alueen rakentamisen volyyymi tulee olemaan n. 750 000 - 1 000 0000 k-m2.					<i>Strateginen linjaus: 3.3.1</i>
Itäharjun liittymä	Mahdollistetaan Itäharjun teollisuusalueen liittäminen Helsingin moottoritien katualueeseen alueen toimivien liikennetarkasteluun perustuen visiotyön yhteydessä laadittuun masterplanin ja siitä johdettuun yleissuunnitelmaan.					<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia 3.3.4, 3.3.7</i>
Huom. kohdistus ja nimikemuutos. Korvaa Itäharjun aloituskorttelin.	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	UUSI/ SUUNNITTELU	UUSI/ SUUNNITTELU	SUUNNITTELU	TOTEUTUS		
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Asemakaavaehdotus Infran suunnittelu, -0,04	Asemakaavaehdotus Infran suunnittelu, -0,04	Asemakaava KV Liittymän toteutus -045			
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)						
Itäharjun kärki ja Kupittaa kansi	Tavoitteena on yhdistää Kupittaa ja Itäharjun alueet yhtenäiseksi toiminnalliseksi kokonaisuudeksi, jolloin suunnittelussa tutkitaan Kupittaa ja Itäharjun alueen kokonaisvaltaista yhdistämistä sillalla, kansiratkaisulla tai rakennuksin. Maankäyttö tarkastellaan perustuen visiotyön yhteydessä laadittuun masterplanin ja siitä johdettuun yleissuunnitelmaan.					<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia 3.3.4, 3.3.10</i>
Huom. Korvaa Kupittaa kampuuskorttelin ja (AMK)	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €

Kampus ja Itäharjun silta) kokonaisuuden						
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	UUSI/ SUUNNITTELU	UUSI/ SUUNNITTELU	SUUNNITTELU	SUUNNITTELU		
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Kilpailu Asemakaavaluonnos	Kilpailu Asemakaavaluonnos	Asemakaavaehdotus	Maankäyttösopimukset Asemakaava KV		
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)						
Voimakatu	Tutkitaan ja mahdollistetaan Itäharjun teollisuusalueen joukkoliikenteen kytkeytyminen (joukkoliikenneakseli) muuhun liikenneverkkoon. Suunnittelun pohjana raitiotielinjaus. Liitetään tarkasteluun liikenneakseliin sitoutuvan maankäytön suunnittelu. Sekoitettua kaupunkirakennetta. Maankäyttö tarkastellaan perustuen visiotyön yhteydessä laadittuun masterplanin ja siitä johdettuun yleissuunnitelmaan.				<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia 3.3.10, 3.3.10</i>	
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	UUSI	UUSI	SUUNNITTELU			
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)			Asemakaavan valmistelu	Asemakaava KV		
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)						
Pääskyvuorenrinne	Tavoitteena on toteuttaa uusi asuinalue, jonka yhteydessä tulee tarkastella alueen liittyminen olemassa olevaan katu-, kävely- ja pyörätieverkostoon. Jaanipuiston merkitystä alueelle tulee vahvistaa. Suunnittelualueen maapohja on kokonaan kaupungin omistuksessa				<i>Toteuttaa myös strategia linjauksia 3.3.5, 3.3.4</i>	
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	TOTEUTUS	TOTEUTUS	TOTEUTUS	TOTEUTUS	YLLÄPITO	
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Infran toteutus, -1,8 Tonttienluovutus, +1,6	Infran toteutus, -1,8 Tonttienluovutus, +1,6	Infran toteutus -1,5 Tonttien luovutus + 1,6	Infran toteutus -0,4 Tonttien luovutus, + 1,6	Tonttien luovutus, +1,6	
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Infran toteutus,-0,5	Infran toteutus,-0,5				

RUNKOBUSSILINJASTO	Turun kaupungin strategia jatkuu vuoteen 2040 ja Turun kaupunkiseudun rakennemalli vuoteen 2035. Myös kaupungin kärkihankkeet katsovat vahvasti tulevaisuuteen. Turun seudulla on kehitetty määrätietoisesti uutta seudullista joukkoliikennettä, Föliä. Kesällä 2014 toteutettu muutos toi suuria parannuksia lippujärjestelmään ja matkustajainformaatioon. Joukkoliikennejärjestelmän ydin - bussilinjasto - vaatii kuitenkin vielä kehittämistä ja muutoksia, jotta joukkoliikenteen kulkutapaosuutta sekä kaupunkiseudun viihtyisyyttä ja vetovoimaa saadaan kehitettyä kaupungin linjausten mukaisesti. Toteuttaa MAL-sopimusta. Runkobussilinjasto hankekokonaisuuden tavoitteet kh päätöksen 8.8.2016 mukaisesti;	<i>Strateginen linjaus: 3.3.7</i>
---------------------------	---	---------------------------------------

	<ul style="list-style-type: none"> - joukkoliikenteen runkolinjaston edellyttämien etuuksien toteuttamissuunnitelma laaditaan vuoden 2016 loppuun mennessä - toteuttamissuunnitelman perusteella joukkoliikennekatu- ja etuusjärjestelyt sekä liikennevaloetudet toteutetaan taloussuunnitelmakaudella 2017 - 2020 talousarvion raameissa - linjastouudistus toteutetaan yhdellä kertaa vuonna 2020 - linjastouudistus perustuu Kauppatorin kautta kulkeviin runkolinjoihin sekä keskustan ulkopuolelle toteutettavaan kehärunkolinjaan - täydentävän linjaston roolia selkeytetään perustuvaksi entistä enemmän syöttöyhteyksiin - laskelma liikennöinnin lisäämisestä aiheutuvista kustannuksista tuodaan kaupunginhallituksen käsittelyyn vuoden 2018 loppuun mennessä 					
						<i>Toteuttaa myös strategisia linjauksia</i>
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	UUSI/ SUUNNITTELU	UUSI/ SUUNNITTELU	SUUNNITTELU/ TOTUETUS	TOTEUTUS		
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	joukkoliikennekaistojen suunnittelu, -0,05	joukkoliikennekaistojen suunnittelu, -0,05	joukkoliikennekaistojen toteutus joukkoliikennekatujen suunnittelu pysäkkijärjestelyt, -0,5	joukkoliikennekaistojen toteutus joukkoliikennekatujen toteutus pysäkkijärjestelyt, -0,65		
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)						

TOPINPUISTO	<p>Topinpuiston alueen kasvavaa kiertotalousliiketoimintaa edistetään maankäytön ratkaisuilla. Topinpuistossa kehitetään vanhasta kaatopaikka-alueesta nykyajan haasteisiin vastaavaa kiertotalouskeskusta. Visiona on tehdä Turusta nollajätealue, mikä merkitsee täydellistä siirtymistä jo nyt vähäisestä jätteen loppusijoituksesta kaikkien materiaalien hyötykäyttöön. Alueelle on koottu materiaalikiertotalouden yritysten keskittymä ja sitä vahvistetaan edelleen kehittämiskumppanuuksien ja vaikuttavien pilottihankkeiden kautta. Kiertotalouden kehitystyö on myös osa Turun kaupungin Smart and Wise -kärkihanketta. Hanke toteuttaa Kaupunkiympäristötoimialan strategisen sopimuksen tavoitetta KH11: materiaali-kierrätys ja jätteiden hyötykäyttö.</p>					<i>Strateginen linjaus: 3.3.6</i>
						<i>Toteuttaa myös strategisia linjauksia</i>
	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	Kaavatalous netto milj. €
Vaihe (Hankeharkinta, uusi, suunnittelu, toteutus, ylläpito)	UUSI	UUSI	SUUNNITTELU	SUUNNITTELU		
Toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)	Selvitykset, kaavaluonnos	Selvitykset, kaavaluonnos	Asemakaavaehdotus Infran suunnittelu	Asemakaava KV		
Turun Vesihuolto Oy:n toimenpide ja toimenpiteen kustannus (milj. €)						

4.5 Kaavoitusohjelma (kh)

Käynnissä olevien yleiskaavojen hyväksyminen:

	TOT 2016	TA 2017	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Yleiskaava 2029			Luonnos KH	Luonnos KH	Ehdotus KH	Kaavan hyväksyminen KV	
Hirvensalon osayleiskaavan tarkistus			Kaavan hyväksyminen KV	Kaavan hyväksyminen KV			
Satava-Kaskerran osayleiskaava			Ehdotus KH	Ehdotus KH	Kaavan hyväksyminen KV		
Lentokentän ympäristön osayleiskaava			Selvitykset	Selvitykset	Ehdotus KH	Kaavan hyväksyminen KV	
Maaria-Ilmaristen osayleiskaava			Kaavan hyväksyminen KV	Kaavan hyväksyminen KV			

Kaupunkiympäristölautakunnan operatiivisessa sopimuksessa esitetään tarkemmin toimenpiteet vuodelle 2018.

Käynnissä olevien ja toimintasuunnitelmakaudella käynnistettävien asemakaavojen hyväksyminen:

Asemakaavoitusohjelma esitetään hyväksyttäväksi sitovana vuosille 2018-2019 ja ohjeellisena sen jälkeen. Kaupunkiympäristölautakunnan operatiivisessa sopimuksessa esitetään toimenpiteet vuodelle 2018. Vuonna 2018 esitetään käynnistettäväksi vuodelle 2020 hyväksymiskäsittelyyn ohjelmoituja asemakaavoja.

Taulukossa maankäytön strategiset hankkeet on merkitty *:llä. Kursiivilla merkittyjen kohteiden aikataulu tulee kaavan valmistelusopimuksesta. Hankkeiden kohdalla olevat numerot viittaavat alla oleviin karttoihin.

Tavoitteet

TAE 2018	TA 2018	TS 2019-2021			
2018 hyväksyttävät asemakaavat		2019 hyväksyttävät asemakaavat	2020 hyväksyttävät asemakaavat	2021 hyväksyttävät asemakaavat	Kauden jälkeen hyväksyttävät asemakaavat
33 kpl, josta 7 strategista*	33 kpl, josta 7 strategista*	36 kpl, josta 5 strategista*	29 kpl, josta 4 strategista*	29 kpl, josta 5 strategista*	17 kpl
KESKUSTAN KEHITTÄMINEN					
<i>*Herrainkulma/ Marina-Linnank. 24 (MKS)</i> 1-23	<i>*Herrainkulma/ Marina-Linnank. 24 (MKS)</i> 1-23	<i>*Österblad (MKS)</i> 1-30	<i>*Turku ratapiha UUSI</i> 1-13	<i>*Kauppahallin kortteli</i> 1-50	Asesepänkatu/ Martti 1-43
<i>*Forum (MKS)</i> 1-56	<i>*Forum (MKS)</i> 1-56	<i>Helsinginkadun kaari (MKS)</i> 1-45	<i>Freya-kortteli/ Kristiinankatu 10A, Humalistonkatu 3b, 3c (MKS)</i> 1-15	<i>*Matkakeskus</i> 1-38	Hector ja Diana/ verohallinto 1-44
<i>Kakolan torni (MKS)</i> 1-55	<i>Kakolan torni (MKS)</i> 1-55	<i>Kauppaopisto (MKS)</i> 1-34	<i>Itäinen Pitkäkatu 45 UUSI</i> 1-37	<i>*Eerikinkatu 32-34</i> 1-33	Helsinginkadun kaari II 1-48
Konserttitalo UUSI 1-16	Konserttitalo UUSI 1-16	<i>Kerttulinreuna/ Hämeenkatu, Vähä-Hämeenkatu (MKS)</i> 1-24	Kakolankatu (MKS) 1-5	Humalistonkatu 8a ja 8b (MKS) UUSI 1-7	Käpytie - Toivolankatu 1-47
Kurjenlinna 1-10	Kurjenlinna 1-10	<i>Luolavuorentie 7a UUSI</i> 1-19	Kaskenkatu 9-11 (MKS) 1-58	Kauppiaskatu 11-13 (MKS) 1-59	Parkin alue (MKS) 1-40
Ratapihankatu 16-24 (MKS) 1-26	Ratapihankatu 16-24 (MKS) 1-26	Luostarinkatu 5 1-36	Linnanrinne (MKS) 1-12	Keskuspaloasema UUSI 1-1	
Sirkkalan koulu UUSI 1-3	Sirkkalan koulu UUSI 1-3	Mikron tontti UUSI 1-28	Liskokortteli/ Ratapihankatu 36, (MKS) 1-11	Kerttulinkatu 2 (MKS) 1-25	
<i>Suomen pankki/ Kristiinankatu 2 (MKS) (2017)</i> 1-21	<i>Suomen pankki/ Kristiinankatu 2 (MKS) (2017)</i> 1-21	<i>Puutarhakatu 55 (MKS)</i> 1-53	Martinsillan kolmio II (MKS) 1-60	Klassikko 1-46	
<i>Viikkilänmäki (MKS)</i> 1-17	<i>Viikkilänmäki (MKS)</i> 1-17	<i>Rauhankatu 19-21 (MKS)</i> 1-57	Merimieskoulu (MKS) 1-49	Lohikäärme-kortteli/ Koulukatu-Ursininkatu (MKS) UUSI 1-6	
<i>Yliopistonkatu 5 (MKS)</i> 1-4	<i>Yliopistonkatu 5 (MKS)</i> 1-4	Sepänkatu 1 1-39	Mooriankunnas (MKS) 1-8	Mäntymäen sairaala-alue UUSI 1-35	

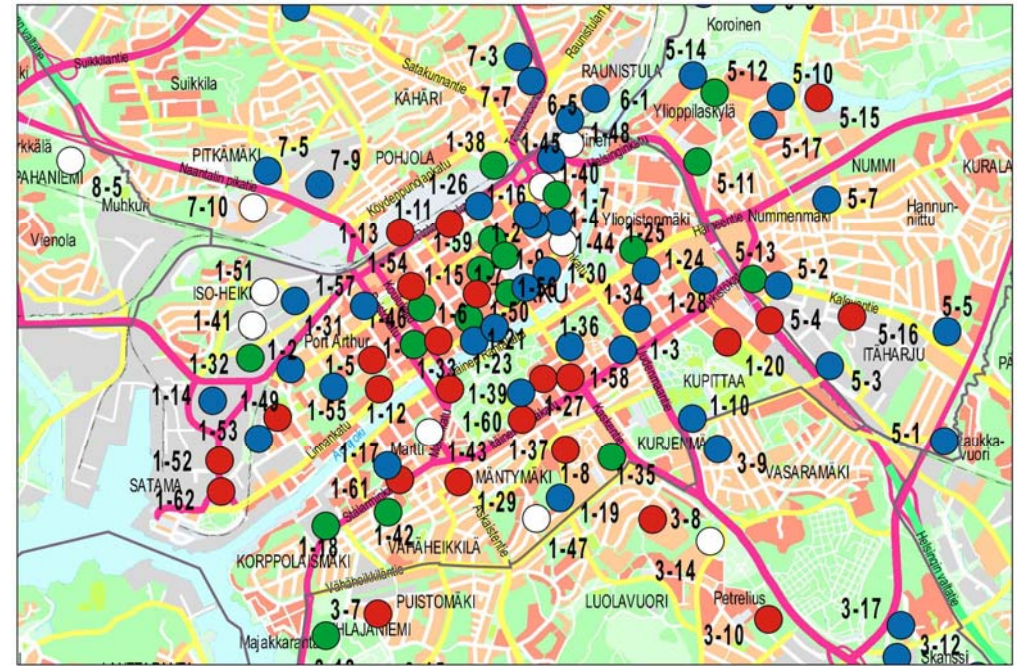
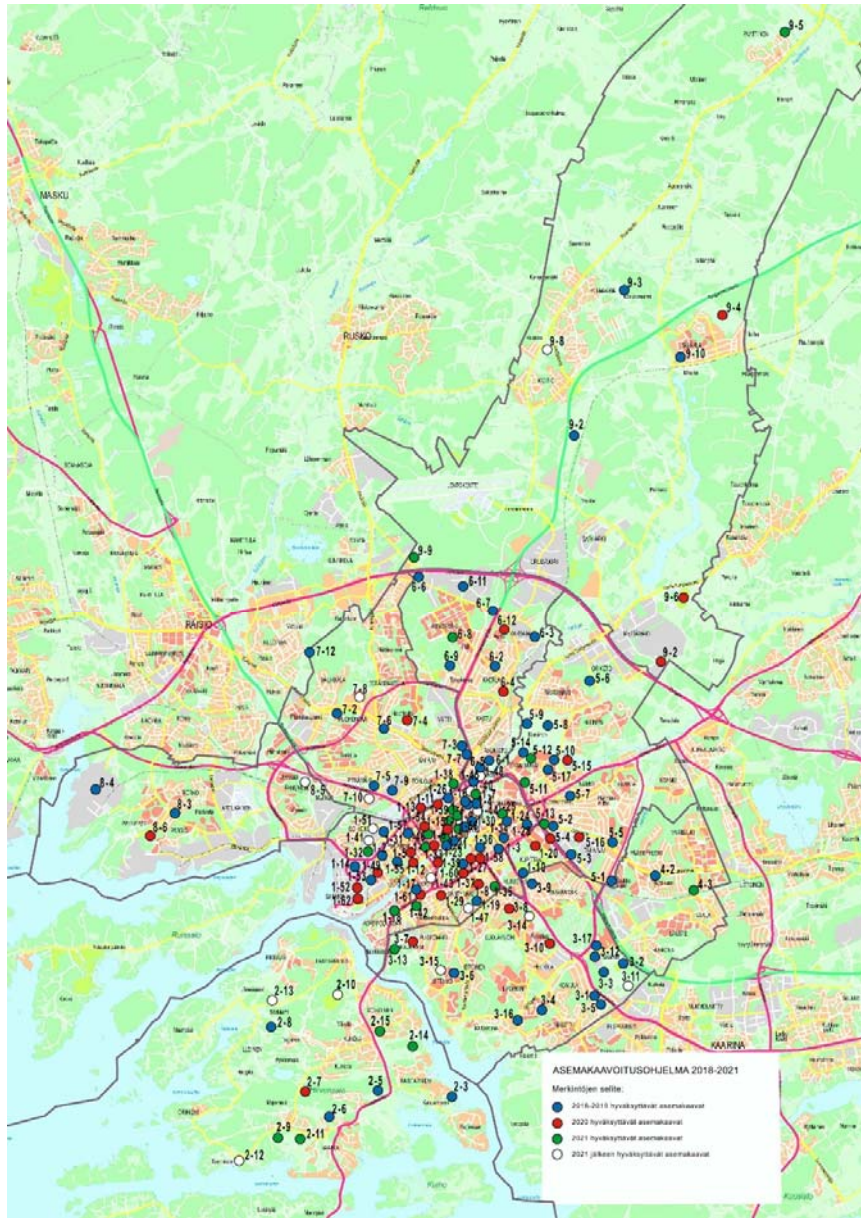
		Mikron tontti UUSI 1-28	Rauhankatu 14b/ TVT (MKS) 1-54	Stålarinkatu 45, Häkkisen konepaja (MKS) UUSI 1-42	
			Sirkkalankatu 35-Sepänkatu 2 (MKS) 1-27	Tonttumäki-Daniel Hjortin katu 1-18	
			Tervahovinkatu 12 (MKS) 1-61	Yliopistonkatu 17 ja 21 (MKS) UUSI 1-9	
			Vanha Norssi (Steinerkoulu) 1-29		
			Maariankatu 7 1-2		
KAMPUS TIEDEPUISTO					
		*Itäharjun liittymä UUSI 5-3	*Itäharjun kärki ja Kupittaaan kansi (MKS) UUSI 5-4	Tempo II (MKS) 5-13	
		<i>Paljetie (MKS)</i> 5-2	*Itäharjun Voimakatu (MKS) UUSI 5-16		
			Tahkonaukio (MKS) 1-20		
LINNAKAUPUNKI					
<i>*Herttuankulma (MKS) (2017)</i> 1-14	<i>*Herttuankulma (MKS) (2017)</i> 1-14			*Vaasanpuisto 1-32	Akselintie etelä (MKS) 1-41
<i>*Kirstinpuisto (MKS)</i> 1-31	<i>*Kirstinpuisto (MKS)</i> 1-31			*Linnan makasiinit UUSI 1-62	Akselintie pohjoinen (MKS) 1-51
				Tullin ympäristö 1-52	
SKANSSI					
*Itä-Skanssi 3-2	*Itä-Skanssi 3-2	*Skanssinkatu länsi 3-12			Eteläskanssi 3-11
*Skanssin keskuspuisto 3-3	*Skanssin keskuspuisto 3-3	Skanssinkolmio UUSI 3-17			
LOGICITY					
HALISTENVÄYLÄ					
*Koroisten siirtolapuutarha 5-9	*Koroisten siirtolapuutarha 5-9	*Koroinen 5-8			
BLUE INDUSTRY PARK					

Meyer Turun telakka	Meyer Turun telakka	*Blue Industry Park	8-4		
---------------------	---------------------	---------------------	-----	--	--

TAE 2018	TA 2018	TS 2019-2021				
MUUT PALVELUALUEITTAIN						
2018 hyväksyttävät asemakaavat	2018 hyväksyttävät asemakaavat	2019 hyväksyttävät asemakaavat	2020 hyväksyttävät asemakaavat	2021 hyväksyttävät asemakaavat	Kauden jälkeen hyväksyttävät asemakaavat	
2 Saaret						
Karhunahde/ Äärilä 2-6	Karhunahde/ Äärilä 2-6	Friskalan kartano 2-5	Metsola (MKS) 2-7	Haarlanlahti 2-11	Margareetta 2-12	
Kaistarniemi III jatko 2-3	Kaistarniemi III jatko 2-3	Särkilähti (MKS) 2-8		Harkkionmäki (MKS) 2-9	Päivärinne 2-13	
				Honkaistentie 68-70 2-15	Syvälahti (MKS) 2-10	
				Sorttamäki ja Uittamon silta 2-14		
3 Skanssi - Uittamo						
Kaarningon pumppaamo 3-1	Kaarningon pumppaamo 3-1	Kannuskatu, Uittamon uimahalli (MKS) 3-6	Korpilahdentie (MKS) 3-7	Heikkilän kasarmi (MKS) 3-13	Honkamäenpuisto 3-14	
Kaarninko, Harittu (2017) 3-5	Kaarninko, Harittu (2017) 3-5	Haritun koulutontti/ Murkionkatu 3-4	Kaupunginpuutarhan alue 3-10		Jalustinkatu 8 3-15	
<i>Katariinakoti (MKS) (2017)</i> 3-16	<i>Katariinakoti (MKS) (2017)</i> 3-16	Syreenikuja 3-9	Luolavuoren vanhainkoti 3-8			
4 Varissuo-Lauste						
		<i>Fasaanikatu (MKS)</i> 4-2		Itäkaari 4-3		
5 Nummi-Halinen						
<i>Munkkionkuja</i> 5-1	<i>Munkkionkuja</i> 5-1	Uhrimäki/ TYS (MKS) 5-10		Caribia/Nummen keskuspuisto (MKS) 5-11		
Polttolaitoksenkatu 13-15 5-6	Polttolaitoksenkatu 13-15 5-6			Kuikkulankenttä/ TYS (MKS) 5-12		
<i>Simolankatu 37 (2017)</i> 5-17	<i>Simolankatu 37 (2017)</i> 5-17			Vesilaitoksen tontti 5-15		

Tapionpuisto (2017) 5-5	Tapionpuisto (2017) 5-5				
Tammitien kulma (MKS) 5-7	Tammitien kulma (MKS) 5-7				
Tyysijä/ TYS (MKS) 5-14	Tyysijä/ TYS (MKS) 5-14				
6 Runosmäki-Raunistula					
Ramstedtinkatu 4 (MKS) (2017) 6-1	Ramstedtinkatu 4 (MKS) (2017) 6-1	Hiidenvartti/ Ristinpaltankatu 6-3	Kairialankatu (MKS) UUSI 6-4	Signalistin kauppa UUSI 6-8	
Raunistulan pyörätie ja silta (MKS) 6-5	Raunistulan pyörätie ja silta (MKS) 6-5	Impivaaran tenniskeskus 6-9	Paltanpuisto 6-12		
Tiemestari 6-11	Tiemestari 6-11	Kärsämäen urheilupuisto (MKS) 6-2			
		Liljalaakson kauppahanke/ Kuninkojankaari (MKS) 6-6			
		Viiripuisto (Unhonpuistikko) 6-7			
7 Länsikeskus					
Nuppulantie 40 (MKS) 7-6	Nuppulantie 40 (MKS) 7-6	Kastun koulu ja Oikotie 7-3	Liinahaankatu (TVT) 7-4		Länsikeskuksen kehittäminen/ Galleria 7-8
Pryssinkuja 7-2	Pryssinkuja 7-2	Kuloistenniitty/ Yhdistie Myllyyn (Raisio) 7-12			Postikeskuksen alue (MKS) 7-10
		Oskarinkuja (MKS) 7-7			
		Pitkämäen liikekeskus 7-5			
		Pukkilan alue (MKS) 7-9			
8 Pansio-Perno					
Pernon koulu 8-3	Pernon koulu 8-3		Ahjokatu (MKS) UUSI 8-6		Ojaranta-Jyrkkälä 8-5
9 Maaria-Paattinen					
		Jäkärilä/ Arkeologinkatu, Merovinkinkatu 9-10	*Topinpuiston kiertotalouspuisto UUSI 9-2	Paattinen/ Isoistenkadun jatke 9-5	Pihlajamäki 9-8
		Koskennurmi (MKS)	Jäkärilän Kaila (MKS)	Vahdontien liiketontti	

		9-3	9-4	9-9	
			Metsämäen ravirata	9-6	

4.6 Asuintonttien luovutusohjelma

Asuintonttien luovutusohjelmassa on esitetty kaava-alueet, joilla tavoitellaan asuinkerrostalotonttien (AK), pientalotonttien (AP) ja omakotitonttien (AO) luovutusta.

Taulukossa kursivilla merkityissä kohteissa kaavoitus on vireillä. Tähdellä merkityissä kaavan hyväksymispäätöksestä on vireillä muutoksenhaku.

Tontinluovutukset edellyttävät voimassa olevaa asemakaavaa ja yleensä myös infran toteutusta. Kaupunkiympäristölautakunnan operatiivisessa sopimuksessa on esitetty toimenpiteet (kaavoitusohjelma, infran suunnitteluohjelma ja infran investointiohjelma) tavoitteen saavuttamiseksi.

Käyttötarkoitus / Vuosi	2018	2019	2020	2021
AK	Linnanfältti	Pääskyvuorenrinne	Pääskyvuorenrinne	Pääskyvuorenrinne
	Pääskyvuorenrinne	<i>Turku Energian tontti</i>	<i>Mäntymäki*</i>	<i>Ruusukortteli*</i>
	<i>Puutarhakatu 41*</i>	<i>Kirstinpuisto</i>	<i>Turku Energian tontti</i>	<i>Turku Energian tontti</i>
	<i>Kurjenlinna</i>	<i>Skanssin keskuspuisto</i>	<i>Kirstinpuisto</i>	<i>Kirstinpuisto</i>
			<i>Kastun koulu ja Oikotie</i>	<i>Herttuankulma</i>
AP	Yli-Maaria	Yli-Maaria	Yli-Maaria	Yli-Maaria
	<i>Kaarninko</i>	Marjamäki-Pyölinmäki	<i>Kaarninko</i>	<i>Karhunahde</i>
	<i>Tapionpuisto</i>	<i>Kaarninko</i>		
AO	Munttismäki	Marjamäki-Pyölinmäki	Yli-Maaria	Yli-Maaria
	Yli-Maaria	Yli-Maaria	<i>Illoistenjärvi pohjoinen</i>	<i>Särkilähti</i>

4.7 Infrastruktuurin ylläpito (kh)

1.000 €	TOT 2016	TAM 2017	TAE 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Tavoitetasot yhteensä (sis. tulot ja palkat)	24.435	24.174	25.168	23.468	22.388	22.990	23.607

Lisätietoja: Kaupunkiympäristötoimiala tilaa yleisten alueiden, katu- ja viheralueiden ylläpitotyöt valtakunnallisten hoito- ja kunnossapitoluokitusten mukaisesti. Ylläpito käsittää sekä talvi- että kesäaikaisen hoidon ja kunnossapidon. Ylläpitotöiden tilaaminen perustuu kolmeen tuotekokonaisuuteen, jolla haetaan kaupunkien välistä kustannustenvertailun mahdollisuutta:

Perustuotteet (12,320 milj. euroa) sisältävät pakolliset lakisääteiset tehtävät ja muut välttämättömät hoitoon liittyvät tehtävät. Perustuotteita ovat talvihoito, viheralueiden hoito, liikennealueiden hoito, puhtaanapito sekä kalusteiden, varusteiden ja rakenteiden hoito.

Erillistuotteet (8,540 milj. euroa) sisältävät muut tehtäväkokonaisuudet sekä kunnossapitotyöt. Kunnossapitotöillä pyritään hillitsemään korjausvelan kasvua. Erillistuotteita ovat katu- ja viheralueiden kunnossapitotyöt, talvihoidon erillistuote, lumen kuljetus ja lumensijoituspaikat, kunnossa- ja puhtaanapidon erillistuote, ilkivalta ja tapahtumat, leikkipaikkojen hoito ja kunnossapito, talousmetsien hoito, ulkoilusaaret, erityisalueiden hoito, laiturit, venepaikat, vesiväylät, ulkovalaistus ja liikennevalot.

Erityistuotteet (2,608 milj. euroa) sisältävät kaupunkikohtaisia tehtäviä ja palveluita, jotka eivät ole normaaleja ylläpitotehtäviä, mm. Föri, liikennekeskus ja katulämmityksen kustannukset. Erityistuotteisiin sisältyy myös infrapalveluiden ylläpitoyksikön yleiskustannukset.

Perus- ja erillistuotteilla on tuotekortit, joissa on määritelty sekä laatuun että määräaikoihin liittyvät vaateet. Kaikilla tuotteilla on oma kustannus seurantansa. Yksilöidymät tuoteku-vaukset ja budjetit sisältyvät operatiiviseen sopimukseen. Hoitoluokituksia tarkastetaan katu- ja viheralueilla vuosittain.

5.1 Henkilöstön työhyvinvointi (kh)

Henkilöstöohjelman painopistealue	Ohjelman alatavoite	Kaupungin tavoite 2018	Toimialan TAE 2018	Toimialan TA 2018
Turussa jokaisen tulee voida kokea, että työ lisää hyvinvointia	Työssä jaksamista tukeva työnantajapolitiikka	Sairauspoissaolot alle suurten kaupunkien keskiarvon Työkyvyttömyyseläkkeelle jääneiden määrä laskenut	Sairauspoissaoloprosentti 3,0-4,0 % Työkyvyttömyyseläkkeelle jääneiden määrä laskenut	Sairauspoissaoloprosentti 3,0-4,0 % Työkyvyttömyyseläkkeelle jääneiden määrä laskenut
Aktiivinen osaamisen ennakointi	Strategisesti ohjattujen kehityskeskusteluiden käyminen Täydennyskoulutuksen riittävyys ja oikeellisuus	Osaamisesta on keskusteltu vuosittain: Keskitettyyn järjestelmään rekisteröidyt kehityskeskustelut Koulutus on tarvetta vastaavaa ja suunnitelmallista: Rekisteröityjen koulutuspäivien määrä / vakituinen työntekijä	Keskitettyyn järjestelmään rekisteröityjen yksilö- tai ryhmäkehityskeskusteluiden määrä on suurempi kuin kaupungissa keskimäärin Koulutussuunnitelman mukaisten rekisteröityjen koulutuspäivien määrä / vakituinen työntekijä	Keskitettyyn järjestelmään rekisteröityjen yksilö- tai ryhmäkehityskeskusteluiden määrä on suurempi kuin kaupungissa keskimäärin Koulutussuunnitelman mukaisen rekisteröityjen koulutuspäivien määrä / vakituinen työntekijä
Turku on vetovoimainen työnantaja	Taloudellisesti vastuullinen palveluiden tuottaminen	Työvoiman käyttö pysyy ennallaan tai laskee edellisestä vuodesta: HTV (ilman työllistettyjä ja harjoittelijoita) Turun vetovoimaisuus työnantajana näkyy työvoiman saatavuudessa: Hakemuksia / työpaikka (Kuntarekry)	Kaupunkiympäristötoimialan HTV:n tavoite asetetaan sopimuksen kohdassa 3.1: Maltillinen lisäys kaupungin kasvun edistämiseksi Turun vetovoimaisuus työnantajana näkyy työvoiman saatavuudessa: Hakemuksia / työpaikka (Kuntarekry)	Kaupunkiympäristötoimialan HTV:n tavoite asetetaan sopimuksen kohdassa 3.1: Maltillinen lisäys kaupungin kasvun edistämiseksi Turun vetovoimaisuus työnantajana näkyy työvoiman saatavuudessa: Hakemuksia / työpaikka (Kuntarekry)

6.1 Tiedoksi annettavat tunnusluvut (kh)

Tunnusluku	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
VOLYYMI								
Hyväksytyt asemakaavat yhteensä (lkm), merkittävät (kv)	12	9	19	11	15	13	12	
Hyväksytyt asemakaavat yhteensä (lkm), vähäiset (ltk)	12	7	4	8	7	8	11	
Hyväksytytjen asemakaavojen (kv) sisältämä uuden ja käyttötarkoituksenmuutoksen alaisen kerrosalan lisäys yhteensä (kem2)	258.505	56.015	155.635	209.790	267.080	253.750	526.250	
- pientalot (AO, AP)	92.425	7.100	31.620	21.860	17.140	51.270	7.940	
- kerrostalot (AK)	10.300	7.350	76.965	101.730	137.540	54.280	7.600	
- elinkeinot, palvelut	155.780	41.565	47.050	86.200	112.400	148.200	510.710	
Kaupungin maalle sijoittuvan hyväksytytjen asemakaavojen (kv) asuinkerrosalan osuus				63 %	36 %	13 %	14 %	
Asemakaavojen asuinkerrosalan sijoittuminen tiivistyvälle kestävän kaupunkirakenteen vyöhykkeelle	29 %	80 %	78 %	86 %	89 %	55 %	58 %	
Jalankulun määräindeksi, indeksi 2017=100					100,8	ei laskettu	ei laskettu	100,0
Pyöräilyn määräindeksi, indeksi 2017=100					97,6	ei laskettu	ei laskettu	100,0
Autoliikenteen määräindeksi, indeksi 2017=100					ei laskettu	ei laskettu	97,3	100,0
Seudullisen joukkoliikenteen matkamäärät, indeksi 2017=100					ei verrannollinen			100,0
LAATU JA VAIKUTTAVUUS								
Tyytyväisyys (1=erittäin huono, 5=erittäin hyvä)								
- liikennealueiden ylläpito* (vertailukunnat v2004-2016: 3,30) (Turku keskiarvo v2004-2016: 3,37)	3,34	3,15	3,24	3,23	3,47	3,27	3,34	3,37
- puistojen hoito* (vertailukunnat v2004-2016: 3,36) (Turku keskiarvo v2004-2016: 3,37)	3,27	3,25	3,30	3,31	3,50	3,47	3,43	3,50
- rakennetun ympäristön viihtyisyyteen ja kauneuteen** (vertailukunnat v2004-2016: 3,44)	-	-	3,46	-	3,61	3,74	3,57	

Tunnusluku	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
(Turku keskiarvo v2004-2016: 3,52)								
- asuntojen, työpaikkojen ja palvelujen sijoitteluun ** (vertailukunnat v2004-2016: 3,35) (Turku keskiarvo v2004-2016: 3,28)	-	-	3,22	-	3,13	3,35	3,28	
- rakennetun ympäristön valvontaan ** (vertailukunnat v2004-2016: 3,24) (Turku keskiarvo v2004-2016: 3,25)	-	-	3,29	-	3,27	3,40	3,31	
- liikenneoloihin jalankulkijan kannalta ** (vertailukunnat v2016: 3,91)				kysymys jaettu, aiemmin kevytliikenne			3,77	
- liikenneoloihin pyöräilijän kannalta ** (vertailukunnat v2016: 3,73)				kysymys jaettu, aiemmin kevytliikenne			3,26	
- liikenneoloihin autoilijan kannalta ** (vertailukunnat v2004-2016: 3,81) (Turku keskiarvo v2004-2016: 3,77)	-	-	3,73	-	3,79	3,82	3,89	
- julkisen liikenteen hoitoon ** (vertailukunnat v2004-2016: 3,59) (Turku keskiarvo v2004-2016: 3,93)	-	-	3,92	-	4,02	4,09	4,11	
- ilman laadun hoitoon ** (vertailukunnat v2004-2016: 3,44) (Turku keskiarvo v2004-2016: 3,40)	-	-	3,26	-	3,72	3,78	3,63	
- luonnonsuojelun hoitoon ** (vertailukunnat v2004-2016: 3,49) (Turku keskiarvo v2004-2016: 3,51)	-	-	3,38	-	3,66	3,64	3,67	
*Yhdyskuntatekniset palvelut -kysely (FCG), **Kaupunki- ja kuntapalvelut -kysely (FCG)								
Kaupunkikeskustan elinvoimaisuus: elinvoimaluku = lauan-taiyritysten määrästä vähennetään tyhjat liiketilat, joka suhteutetaan kunnan asukaslukuun (x1000) (vrt. v2016 Tampere 3,724, Helsinki 2,756 ja 17 kunnan keskiarvo 2,98)							3,581	3,83
Kaupunkikeskustan elinvoimaisuus: Liiketilojen täyttöaste (vrt. v2016 Tampere 93,2 %, Helsinki 95,3 % ja 17 kunnan keskiarvo 88,2 %)							89,7 %	91,65 %
Keskustan suuralueen väkiluku 31.12.	49.536	50.054	50.684	51.558	53.004	53.443	54.490	
Asemakaavoitetun alueen pinta-ala (km ²)	9692,76 +141,67	9702,88 +10,13	9728,27 +25,39	9731,75 +3,48	9751,64 +19,89	9767,54 +15,90	10131,74 +364,20	
Asemakaavapäätöksistä tehdyt valitukset (lkm)	3	2	8	5	6	5	5	

Tunnusluku	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Asemakaavapäätösten pitävyys, % (ratkaisujen lkm)	100 % (4 kpl)	92 % (3 kpl)	100 % (5 kpl)	100 % (5 kpl)	95 % (7 kpl)	100 % (8 kpl)	100 % (4 kpl)	
Asunnot: lukumäärä, yhteensä	105.919	106.981	108.151	109.342	110.608	111.600	113.769	
- pientaloissa, %	25,8	25,6	25,6	25,6	25,7	25,5	25,6	
- kerrostaloissa, %	72,4	72,7	72,8	72,8	72,7	73,0	72,9	
- muut, %	1,8	1,7	1,6	1,7	1,6	1,5	1,5	
Liikenneonnettomuuksissa loukkaantuneiden määrä (henkilöä)	242	241	189	201	190	192	209	
Henkilöautotiheys (henkilöautoa / 1000 asukasta)	411	414	413	411	409	409	409	
- liikennekäytössä	459	466	469	471	471	473	478	
- rekisterissä								
Kasvihuonepäästöjen määrä (kt CO ₂ ekv/vuosi)				1147,2	1164,4	988,7	984,2 (enn.tieto)	
Hengitettävien hiukkasten vrk-raja-arvojen ylityspäivät				8	0	8	2	
Materiaalikierrätys ja jätteiden hyötykäyttö								
- Yhdyskuntajätteestä hyödyntämiseen yhteensä						90,4 %	98,7 %	
- Yhdyskuntajätteestä materiaalihyödyntämiseen						18 %	18,7 %	
- Yhdyskuntajätteestä energiahyödyntämiseen						72,4 %	79,9 %	
SAATAVUUS JA PEITTÄVYYS / KATTAVUUS								
Ympäristöterveydenhuollon suunnitelmallisten tarkastusten osuus vastaavista toteutuneista tarkastuksista (%), toteutunut / tarkastukset yhteensä)				71 % 1283/ 1819	64 % 1255/ 1976	58 % 891 / 1534	55 % 829 / 1512	
Elintarvikevalvonnan valtakunnallisen suunnitelman toteutuminen (%), toteutunut / suunnit.)				24 % 757 / 3164	25 % 780 / 3164	22 % 694 / 3140	18 % 635 / 3623	
Terveydensuojelun valtakunnallisen suunnitelman toteutuminen (%), toteutunut / suunnit.)				87 % 327 / 374	68 % 292 / 432	75 % 153 / 204	97 % 193 / 200	
TUOTTAVUUS JA TEHOKKUUS								
Ulkoisen rahoitus ympäristönsuojelun tutkimus- ja kehittämistoimintaan				169.000	122.000	17.000	65.000	
Asemakaavoituksen kesto (mediaani) käynnistämisestä hyväksymiseen (kv), kk	20,9	21,4	23,5	24,2	29,5	29,3	25,9	

7.1 Muu kaupunkitasoinen ohjaus (kh)

Ohjausasiakirja	Ohjaustieto
Arkkitehtuuripoliittinen ohjelma	Tavoitteet ja toimintapolitiikka rakennetun ympäristön laadun parantamiseksi
Asunto- ja maankäyttöohjelma	Maankäyttö- ja rakennuslain periaatteet
Ilmasto- ja ympäristöohjelma	Kestävä kehitys
Infranhankkeiden tarveselvitys- ja hankesuunnitteluohje, valmistellaan vuonna 2017	Investointiohjelma
Itämerihaasteen toimenpideohjelma	Ohjaa ja koordinoi Turun kaupungin Itämeritoimenpiteitä vuosina 2014-2018
Kaupunkiseudun asunto- ja maapoliittinen ohjelma liitteensä Turun kaupungin kaavoitus- ja toimenpideohjelma rakennemallin toteuttamiseksi	Kuntien maanhankinta, maankäyttö- ja rakennuslain periaatteet, tontinluovutus, asemakaavojen toteutumisen edistäminen, haja-asutusalueelle rakentaminen, asuntotuotannon määrälliset ja laadulliset tavoitteet vuoteen 2025 asti. Kaavoitusohjelma ja valmiiden asemakaavojen varanto, arvio rakentuvista asunnoista ja asukkaiden määrästä, arviot rakentuvista työpaikka-alueista vuosille 2015-2018, suuntaa-antavana vuoteen 2025. Voimassa olevat ohjelmat 2014-2017, ohjelmat päivitetään vuonna 2017.
Maakuntakaava	Turun kaupunkiseudun maankäyttö ja kaupan ohjaus, tavoitevuosi 2035
Maakuntastrategia	Maakunnan kehittämisen pitkän aikavälin hankkeet
Maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimus 2016-2019	Kuntien ja valtion yhteinen tahtotila ja toimenpiteet rakennemallin toteuttamiseksi
Meluntorjunnan toimintasuunnitelma	Sisältää pitkän ajan suunnitelman melun aiheuttamien haittojen vähentämiseksi sekä ehdotukset keskeisimmistä meluntorjuntatoimista lähivuosille
Rakennusperintöohjelma	Linjaus rakennetun ympäristön vaalimisen ja rakennussuojelun periaatteista, joita sovelletaan ohjeellisenä rakennettua ympäristöä koskevissa suunnitelmissa, toimenpiteissä ja päätöksissä
Sopimus seudullisesta joukkoliikenteestä	Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta
Sopimus yhteisestä jätehuoltolautakunnasta	Turun kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta
Tilahankkeiden tarveselvitys- ja hankesuunnitteluohje	Investointiohjelma
Turun kaupunkiseudun rakennemalli 2035	Kaupunkiseudun kilpailukyvyyn ja vetovoiman edistäminen, väestö- ja työpaikkatavoitteet ja yhdyskuntarakenteen kehittäminen vuoteen 2035 asti
Turun seudun rakennemallialueen liikennejärjestelmäsuunnitelma 2035	Seudun liikennejärjestelmän kehittämisen suuntaviivat, pääteemat ja toimenpiteet
Vesihuollon kehittämissuunnitelma	Sisältää alueet, jotka on tarkoitus saattaa vesihuoltolaitoksen vesijohto- ja viemäriverkoston piiriin

Ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelma	Kolmivuotisen suunnitelman pohjalta laaditaan vuosittainen valvontaohjelma, jonka perusteella toteutetaan vuosittaista ympäristönsuojelulain, vesilain, jätelain ym. ympäristölakien valvontaa toimialalla. Voimassa oleva suunnitelma 2015-2017, suunnitelmaa päivitetään v. 2017.
Ympäristöterveydenhuollon valtakunnallinen valvontaohjelma 2015-2019	Viisivuotisen ohjelman perusteella laaditaan vuosittain ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma, jonka perusteella toteutetaan elintarvike-, terveydensuojelu-, tupakka- ja eläinlääkintähuoltolakien valvontaa toimialalla
Jätehuoltopoliittinen ohjelma Lounais-Suomessa 2017 - 2022	Jätehuoltopoliittisessa ohjelmassa esitetään, miten jätehuolto on järjestetty Lounais-Suomen jätehuolto Oy:n osakaskunnissa sekä asetetaan tavoitteet ohjelmakaudelle 2017 - 2022.
